

simės įvairinti juos pozityviu darbu, — jai mes, vieton laikytis konsekvencijų pamatų, imsimės tas frazas? ... Tąsyk iš mūsų įstatymų nieko nebus.

Kad tulos mūsų redakcijos, su savo "bendradarbiais" prie to eina — tai mums aišku. Neskaitant mūsų "humoristikos" laikraščio "Dagio", kuris, vieton gražios-jautrios humoristikos, talpina šlamštus, vieton gaivintų mūsų vos užsimėgusių humoristikos žiedelių dar labiau teršią mūsų humoristiką, — eisime prie rimtesnių mūsų laikraščių.

Stai, paveizdan, imkime "Lietuvos" nr 29 š. m. tilpusį p. Sliuburo "feljetoną". — Ką mes ten rasime, apart... "nasrai"... "tarsi išalkęs vilkas"... "akys išsivėję"... "ant pažiuos mulkis"... — Tai vis "literatūriški žiedeliai" mūsų dailiojo literatūro! ... Ar tą galima pavadinti sveiko žmogaus darbu? — Vienok "Lietuvos" redakcija patalpino tą šlamštą visai neatsižvelgdama į laikraštinių susivaziavimo nutarimus ir į tai, kad minėtame "feljetone" nėra nei krislelio senso (o gal yra? Red.).

Ką gerbiame "feljetono" autorius norėjo jame pasakyti — sunku suprasti. Gal jis ir norėjo jame ką nors pasakyti, — tačiau, kaip matyt, jam tas nepavyko. ... Mes jo "feljetone" nieko nematome, apart koliojimų.

Ir taip daroma po laikraštinių susivaziavimo! Kada-gi mes išbrisime iš tų raštų? Nejaugi ir vėl sugrįš nauja, bet ta pati epidemija — epidemija stumianti mūsų laikraštį į besikolijimų bei pažuokos laukus?!

Stasys Strazdas.

Laikraštinių susivaziavimo nutarimus, matyt šito raštelio autorius skaitė, bet kitaip suprato. Ir mokina redakcijas, nors tas mokymas pritinka lenkiškiui patarlei: "uczyl Filip Marcina". Iš arčiau gi stovinčių daugelis žino priežastis tų pamokinių, bet jie nieko bendro su laikraštinių susivaziavimu neturi — tai vien išsiveržimas asabiško pikto dvių vyrų, bet tie piktojai visuomenę visai neapina. Juos susipykę turėtų patys tarp savę kaip nors, be tarpininkystės laikraščių užbaigti. Sulyg laikraštinių susivaziavimo nutarimų visuomenę į tuos vaidus traukti nepriderėtų. Sapienti sat. O gal reikia daugiau?

Red.

IS LIETUVIŲ LAIKRAŠČIŲ

Malonu stebėtis, kaip sparčiai auga Mazojų Lietuvoje, Prūsijoje, tautos kėlimo darbas. Apie išleidžiamus ten tautiškuosius laikraščius "Byrute", ir "Allgemeine Lithauische Rundschau" yra jau susipietęs nemažos jaunuomenės būrelis, kuris tuos laikraščius skaito ir laiko savo pareiga dalyvauti atgijimo darbe.

"Byrute" (N. 7) dabar praneša, jog 17 birželio d. ant senosios šventvietės Rambynio įvyko Mazosios Lietuvos jaunuomenės suvaziavimas, idant pasidalinus jame savo mintimis bei jausmais ir apsvačius, koks darbas yra reikalingiausias tautiskamjam atbudimui. Siame suvaziavime dalyvavę Kretingiečiai, Klaipėdiečiai, Priekuliškiai, Tilžiečiai, Ragainėnai, Pilkalnėnai ir Gumbinėnai. Kokių jausmų visi buvo perimti, geriausia parodo tai, kad šito suvaziavimo atminčiai buvo pasodintas ažuolas, kaip lietuvių atgijimo Mazojų Lietuvoje simbolis.

"Geresniam tarpimui kiekvienas iš susivaziavusiųjų savimi atsidėjęs iš savo tėviškos namo po svarą derlingos žemės ir užbėrė ant ažuoluko šaknų. Šitas jaunas ažuolukas bus paminklu to naujo tautiško kilimo, kuriuom pripildytos širdys Lietuvos jaunuomenės. Lai auga ir bujoja neatrodama jokių vėtrų ir audrų".

Panašus jaunimo suvaziavimai nemaža yra padarę tautos atbudimui Didžiojoje Lietuvoje. Neabejojame, kad ir Mazojų Lietuvoje jie pasieks to pačio ar dar ir daugiesnio. Iš savo pusės ir mes trokštame, kad Mazosios Lietuvos pasodintas jaunaisi ažuolas augtų ir bujotų.

"Byrute" redakcija nuo daugelio savo skaitytojų gavusi prašymus, kad "Byrute" lankytojų skaitytojus bent kas mėnesį. Redakcija sakosi išpildyti tai, jaigu kiekvienas iš dabartinių skaitytojų prikalbintų po naują skaitytoją.

Į "Vienybės Lietuvninkų" N. 29 iš Pittsburgo, Pa., rašoma, kad ten besirengianti kompanija naujam laikraščiui leisti. Kompanijos rengėju esąs tulas Putkas. Laikraščio vardas busias "Svyrturis", bet, sako, "jaigu tas vardas busias niekai ir žmonės nenorės užsirašyti, tai kitą (vardą) duosiu"; laikraštis eisias kas savaitė.

"Raštininkų Fondo iniciatorių" "Vien. Liet." taria "širdų žodį kudukutojams", t. y. kankiniams "tiems", kurie treti metai kalbą apie Raštininkų Fondą ir jo neįsteigimą. Šitas "širdus žodis" užsibaigia neapšakomai griaudinga, bet ant nelaimės labai nusibodusia eksklamacija: "Broliai ir sesers, tautiečiai-amerikiečiai!" ... o po tokios eksklamacijos seka irgi gerai žinoma sentencija: jus dėjote aukas visokiems galams, taigi dėkite ir dabar.

Labai gaila, kad mūsų iniciatorių ir sumanytojų sumanymas taip netoli siekia: visus savo gerus sumanymus įkūnyti jie pveda Dievo malonei, t. y. visuomenės aukoms, o juk daugeliui dalykui tikėtų ir kitoki būdai.

"Saulė" rašo apie lietuvių "misijonierius", "kovotojus, atstovus, mokslo garsintojus ir kitokius galvočius", kurių daug privažiavę Amerikon po Maskolijos maistų. Sako:

"Nesuprantama, kodėl tie rodytojai senai čion gyvenanties lietuviams kelio išganymo, tokio ar kito, visus laiko už durnius? Jie tik čion koją inkele, važinėja po miestus, laiko taip vadintą prakalbą su pamokslais tokiais, prie kurių mes senai prate. Jiems čion atvykusiems, žiūrint, reiktų pirmiausia mus mokyti, bet patiems pasi-mokyti šios šalies gyvenimo sanlygį, prisizūrėti būdai ir nuomonėms" ir tt. —

Teisingas "Saulės" pastebėjimas. Apie šalies gyvenimą, šalies sanlygą, politiką galima kalbėti, tik gerai tuos dalykus pastudijavus ant vietos. Kas taiko kokias nors savo išgalvotas ar nuo kitų paskolintas dogmas prie bykio gyvenimo, nedaromas, koks tas gyvenimas yra, daro panašiai, kai barbaras. Toksai barbarizmas lygiai, kaip ir kiekvienas kitoks, yra kenksmingas žmonių progresui.

Tačiau, kad lietuviams amerikėnas reikia apsvietos, apie tai irgi negali būt abejonės. Atkeliaujantiems amerikėn šviesnėmis žmonėms kultūros nešimo srityse gali būt darbo, kad ir iš pirmos dienos.

"Katalikas" N. 29 paduoda žinią, jog tulas lietuvis J. V. Kaulinskis esąs išradęs savotišką aeroplaną. Aeroplanas skrajošias panašiai paukščiui, suspauštinai. Kokių jausmų visi buvo perimti, geriausia parodo tai, kad šito suvaziavimo atminčiai buvo pasodintas ažuolas, kaip lietuvių atgijimo Mazojų Lietuvoje simbolis.

"Geresniam tarpimui kiekvienas iš susivaziavusiųjų savimi atsidėjęs iš savo tėviškos namo po svarą derlingos žemės ir užbėrė ant ažuoluko šaknų. Šitas jaunas ažuolukas bus paminklu to naujo tautiško kilimo, kuriuom pripildytos širdys Lietuvos jaunuomenės. Lai auga ir bujoja neatrodama jokių vėtrų ir audrų".

Panašus jaunimo suvaziavimai nemaža yra padarę tautos atbudimui Didžiojoje Lietuvoje. Neabejojame, kad ir Mazojų Lietuvoje jie pasieks to pačio ar dar ir daugiesnio. Iš savo pusės ir mes trokštame, kad Mazosios Lietuvos pasodintas jaunaisi ažuolas augtų ir bujotų.

Kiekvienas žmogus turi savo kokių nors principus, bet nėra

pasaulij nei dviejų žmonių su vienodais principais.

Kiekvienas žmogus turėjo turi ir turės ką nors savo, ir pas kurį yra didesnis tas savo, tas tankiai esti didesnis tarp žmonių.

Net kvailybė labai tankiai žmones užkreči, ir didelis kvailys kartais esti skaitomas dideliu žmogum.

Kas mini apie "vilką avies kailyje" tankiausia pats esti paršelis ėriuko vilnose...

Mūsų laikų moterims ir kailiurams vyrams tiek apsisukę galvoj, kad jie nebeišskiria paprasčiausio dalyko, būtent, kad moterims tinka moteriškumas, o vyrams vyriškumas.

Maloniausias dalykas, kai moteris myli, bet neduok Dieve, kai ji užpyksta.

Iki šiol moteris buvo gyvenimo davėjos ir karalaitės, bet dabar joms karaliauti nusibodo, ir jos veržiasi parlamentan. Neišmanėles!

KELIONĖ.

Netik civilizuoti žmonės atlieka keliones, — visuose kraštuose, visoms tautos jos neišvengtinios. Nors kelionėje būva daugybė žmonių, bet ne visi su vienu tikslu ją atlieka. Todėl kelionė būva įvairi.

Turčiai keliauja į tolimus pasaulio kraštus atlinkyti žymesnes bei gražiaus gamtos apdovanas vietas. Niagara vandens puolį, Getsemani daržą, Rivierą ir kitas, kur tyras aromatiskas oras su sveiku klimatu, kur saulė gausiai beria savo gaivinančius spindulius. Žinoma, jie tokiuose vietose pasilieka keletą dienų ar savaitę, kad sudrūtinti savo nervus ir sudrūtinti sveikatą. Toki paprastai važiuoja šviesiosios ir minkštosios va-gonuose, žodžiu, prie pilno komforto. Nors jie tankiau būva kelionėje ir didesnius plotus pervažiuoja, bet jie taip nenuvargsta ir neatjaucia tokio sunkumo kelionės kaip beturčiai darbininkai.

Pramonininkai — spekuliantai taipgi daug važinėja, bet kelionės tikslas jau kitoks: jie priversti gyvenimo aplinkybių ir sanlygų važinėti ir jėskoti pasaulį geresnių rinkų savo prekėms, kur galėtų savo išdirbinius ar šiaip daiktus už augštesnes kainas parduoti, kad turėtų geresnį pelną ir tuom pačiu turėtų geresnį gyvenimą. Bet tie jau smagumų mažiau teragauja, negu pirmiausia pamatė. Jiems nerūpi Paryžiaus opera, bibliotekos ar zoologiški daržai, tie traukia pro šalį, aplenkdami tą viską. Nors iš šalies ir jie pasinaudoja toms vakacijoms bei komfortu, bet toli ne visi Dangumas jų apimti apsvaistymais, suka galvas ir svarsto kelionėje. Jie žino, jog visi miestai ir rinkos dirba galva, kad pakelti vaizbą ir turėti užtikrintą ateitį.

Darbininkai nemažiau važinėja, bet tų kelionė jau labai skiriasi nuo kelionės pirmiausia pamatė. Jie važiuoja į tolimus pasaulio kraštus ne pasilinksminti, ne iš liuso noro bet priversti gyvenimo reikalyje važiuoja dėl vargo bei skurdo. Apleidžia savo mylimą gimtinę kiemą paprastai su maža skatiko kišenių, važiuoja pakeaną laimės jėskot svetur Daugelis iš jų apsirinka; atvirkę Ameriką, tą laisvės šalį, len-da po žeme, eina į susmilksius dirbtuves ir siulo savo jaunus spēkas, kad nupirktų, o tankiai tokiems tenka išgirsti "not today". Grįžta nusiminę, be vil-ties, su neišpasakytu širdies skausmu laukia rytojaus. Jai-gu pasisekė pasikinkyti prie kokio sveikatai pavojingus darbo, tai už kiek laiko išgirsti, kad tas ar tas neteko rankos ar kojos, ar šiaip kokia nelaimė jų patiko. Ot ir laimė!... elgetauk visą amžį... O kiek panašių nelaimių pasitaiko Amerikoje, tai ne patilptų nei į žydų "talmudą" aprašymas tų visų nelaimių. Kaip apgailėtinas likimas tokio tėvo, brolio ar vaiko, kuris sušaromis atsisveikino iškeliu-

damas ir nežino, ar dar teks kada pasimatyti su tais, kuriuos paliko, ar jau šis paskutinis bus atsišveikinimas su gentimis. Kaipgi atrodo tokio keleivio kelionė, kurį sugauna caras tarnai it baisiausia žvėrį apkala re-žiais, įmeta į tamsų, smirdintį vagoną ir veža kur ten į tolimą Sibyrą, kur vėlniai vaikus veda! Tankiausiai tokią kelionę turi mūsų broliai inteligentai, kurie negalėjo ramiai žiūrėti į tas Mi-čės II daromas baisenybes. Už tą jie turėjo būti išrauti iš tar-vo savo brolių, genčių ir Lietu-ros ir išblaškyti po visus pasa-lio kraštus.

Ar Amerika būtų turėjusi tiek ietuviškos inteligentijos, jaigu ie žiaurus šiaurinių vėjų uos čia nebūtų atvijs? Žino-na ne. Jai-gu jie būtų ramiai žiūrėję ir buvę nuolankūs caro įstatymams, jiems nebūtų rei-keję anglis kasti, rudą vežti ir kitokių sveikatai pavojingus dar-bus dirbti, jie būtų privilegę, ge-rai pasirėdę, šiltame rūmė iš-davinėtų prisakymus savo var-go broliams. Bet jų širdis buvo pilnos broliškos meilės ir į skriaudėjus jie žiūrėjo su neap-ka. Už tai jie ir tapo iš-blaškstyti, kaip medžio lapai ru-dens laike, kuriuos vėjas į visus kraštus išnešioja. Tas yra ir su mūsų inteligentais, kurie vos pražydę, turi vysti, arba visai sunykti, turi palikti gimtinę dir-vą visai nuogą be jokio vai-singo medelio, kuris nors dva-siskai Lietuvai stiprintų.

Mūsų svarbiausia pareiga bu-

KAIP BUVO PIRMA.

GRUENWALDAS*)

(ŽALGIRIS).

1410—1910.

Keli praeities ruožai.

sų gariose, ir atėję pas savuosius pripildė jais maišus, kiek kartų išguldote man savo „priežastis“, tai sunku susiturti nuo juoko, matant tų priežastį menkumą. Jaigut, kaip sakote, ir pašnabzdėtų lietuvis žemaičiai koki maištingą žodį, tai nėra ką jums į tai labai paisyti.

„Toliau patiko jums įsitaistyti du nauju prekybos keliu žemaičius; aš daleidau tai įvesti, bet pastebėjus, kad tai kenkia Lietuvai, rašiau, idant panaikintumėt naująjį, nesa mano pavaldiniai per tai daug nustoja. O jus ką-gi man ant to?!.“

„Kas-gi per bičiulystę jūsų, jaigu jūs uždraudžiat pirkliauti žemaičiams su Lietuva? Gal būt tie ginčai nereikalavo santaikos?! — jūs nesiteikėt man dągi ant to atsiliepti, ir dar paskui skundžiatės!“ Pagalios priminė dar kunigaikštis žemaičių, kurį jam buvo padaręs Salzbach'as:

„Taigi žinokite, baigė laisvą Vytautas, už tas skriaudas ir naują žemidim, kurį jūs vėl padarėte mums sulaukymai mus javus Ragainėje. Aš kersindamas jums įstaciau žemaičiuose savo tėvūnys ir valdininkus ir nuo šios dienos žemaičių dalykai bus mano dalykai“).

*) Cod. ep. Vit. p. 186.

Užsidedę piktu puikus Ulryk'as, susilaikė įsai vienok nuo jo apreiškimo, nes tokia jau buvo kryžievių politika. Nenorėjo įsai pradėti karo neisbandęs atitraukti Lenkiją nuo Lietuvos. Tuom tarpu derino samdininkus, rengė į karą savo kariūnė, parsigabeno šaulius...

Apie visą tą gerai žinojo Vytautas**).

**) Cod. ep. Vit. p. 188.

Vytautas, iš savo pusės, stengė kiek įmanymas: prisirengimai prie karo buvo milžiniški, — traukė prūsų rubežiaus link kariuvių pulkai iš Polocko, Smolensko, Naugardo, Briansko, Starodubo, Kijevo, Lucko, Vladimiro ir nuo priklausančio Vytautui totorių chano. Lietuvos rubežius nuo Prūsų buvo visai uždarytas, idant kryžievių žvalgai nebegalėtų dasigauti į Lietuvą.

III.

VYTAUTO MANIFESTAS IR PASKUTINIAI PRIE KARO PRISIRENGIMAI.

Tuo tarpu Vytauto kancelerijoj rengiamas buvo manifestas į krikščionių karalius ir kunigaikščius, isteisinantis žemaičių sukilimą ir aiškinantis, dėl ko Vytautas priverstas buvo atimti atgal žemaitiją. Štai tas manifestas:

„Karaliai ir Viešpačiai krikščioniški!“

„Nors padaręs esmi su kryžieviais amžinos santaikos sutartį, bet neturiu ramybės nuo jų. Neišgydomu smūgiu pervėrė jie mano širdį po bičiulybės priedangą. Lai Dievas bus liudininku, kaip aš jiems buvau prielankus, kaip aš juos gelbėjau visame išreikšdamas savo malonę. Tankiai dengiau juos nuo užpuolimų Pskovo ir gelbėjau jiems apimti žemaičius. Kaip veik sukilo žemaičiai, daviau kryžieviams pagalbą, idant galėtų apmąšinti sukilėlius, o jie už tai turėjo mus nužvelgime ir amžinoj santaikoj esant pradėjo kasti man duobę, vaidinti mane su mano pusbroliu, lenkų karaliu Jagaila, nuo kurio buvo atėmę dvi pyli Drezdenko ir Santoką. Kada-gi mes jiems tą primename, jie siūnia mums pasiuntinį, kursai — skaudu prisipažinti — išdrįso pavadinti mus vardu išdavėjo. Kuomet mes reikalavom užganapadarymo ir pabaudimo prasikaltėlio, nepaisė jie ant to, tarytum tasai pasiuntinio pasiėlimas visai nebaustinas. Neapikantos liepsna apėmė jų širdis. Uždraudė mums prekybą savo krašte, o pabėgėlius ir prasikaltėlius neisėdė mums lauzdami padarytą sutartį. O ar gali būti dar didesnė priežastis mūsų skundo, kada jie tyčia, gerai žinodami kokias badas viešpatauja mūsų krašte, maža ką uždraudė pirkti ir vežti iš jų krašto javus, bet dągi drįso užgrėbti mūsų javus, išsiustus mums iš Lenkų...“

„Viešpačiai krikščionijos, skundžiasi jie jums ant manęs ir lenkų karaliaus, būk mudu mažai veikė katalikybės išskleidimui... melagingais žodžiais ir vylingais laisvais skelbė jie ant mūsų skundus, o kad jie patys turėtų dorą širdyje, jie gerbtų teisybę, tai ištiesų pažintų kokia gėda gula ant jų pačių dėlei tokio jų skundo. Nesigirsimė mes išskaitliuodami čia Dievo namus, kuriuos mes esame pastatę visuose mūsų žemės kraštuose, kas liudija šventos tikybos klestėjimą.“

Kreipiuosi į jūsų sanžinę, Viešpačiai krikščionijos, jeib jūs išgirstumėt balsą mūsų skundo ant kryžievių, jeib dažnotumėt daugybę bedieviškų ir galvažūdiškų jų darbų! Jie kaltina mus, dar tik pirm 24 metų priėmusius krikščioniškąją tikybą, jog mes nepatvirtinome to, statydami savo žemėje bažnyčias; o jie patys kurie valdo jau 200 metų apimtają prūsų žemę, dėlko nesiteisina, dėlko neatsako, kad prūsai dar iki šiol nepametė stabmeldiškų savo papročių? Lai pasako kiek žemaičių apkrikštyto, o juk 5 metus valdė tą žemę. Kodėl jie

tyli, kodėl neteisina savo klaidų? Mato jie mūsų akyje krislą, o savo nenori matyti rasto. Ištiesų sakau jums, kalbos jų pilnos melo ir vyliaus. Kuomet gerai apie save kalba, daro tai kaip sofistai, eidami prie pikty darbų prisidengę gražiais žodžiais; kuomet piktai kalba apie kitus, daro tai vardan savo apgynimo, suversdami savo kaltes ant kitų, — visi jų tikslai, idant kalbant apie santaiką, sėti neapikantą, po tiesos priedanga apgaudinėti artimą, veidmainingai jam rodant savo prielankumą, o tuom tarpu pilant jam nuodus, arba nuduodami nekaltą balandėlį, gilia artimą gyvatės gėluoniū“).

*) Cod. ep. Vit. CCCXXVII p. 199—201.

manifestą: „Vengdamas kilpų, kurias užstatė man kryžieviai, atsakiau jiems tuo-pat ginklu. Paėmiau į savo globą žemaičius... iki šiol dar neistraukiau ginklo iš makšty, laukdamas kryžievių užpuolimo.“

Tokiu manifestu apskelbė Vytautas kryžieviams karą, kurs pasibaigė ant Gruenwaldo laukų.

Kaip veik patyrė Vytautas, jog Ulryk'as Jungingenas užpuolė ant Dobrzyń (lenkų žemė) ir apskelbė karę Jagailai ir tuojaus išėjo su kariūnė vakarų rubežiaus link.

Kryžievių pylis žemaičiuose pasidavė Vytauto kariūnėi. Šaltysius Ruchmeisteris sudegino pylį Dubisą, o pats pabėgo su įgula į Prūsus. Nebeliko dabar nei vieno vokiečio šv. žemaitijoj. Vokiečių jungas numestas. Žemaičiai vėl laisvi, vėl išvien su visą Lietuvą pasijuto po Vytauto valdžia. Tūkstančiai naujokų (kolonistų) ir kryžievių pateko į lietuvių nelaisvę. Vytautas Nemunu leidos žemyn, apgulė Klaipėdą, bet pylies nepaėmė: ar dėlto, kad buvo perstipriai apkasta, o rasi ir dėlto, kad kunigaikščiui kas kitas rūpėjo — nežinia.

Tuom tarpu atėjo žinia, jog padaryta tapo laikinė santaika tarp kryžievių ir Jagailos. Nors Vytautas pilnai buvo prisirengęs prie karės, nors ant Prūsų rubežiaus stovėjo pulkai, gatavi atremti užpuolimą ar patį užpulti, nors totoriai, rusai ir lietuviai veržė į kovą, norėjo atkeršyti už visas savo skriaudas, — sulaukė vienok Vytautas žygį ir nustatytais arkliais nuėjo tartus su Jagaila.

Tuom tarpu atsargūs kryžieviai, dar nežinodami, ką nuspręs Vytautas su Jagaila, susizinojo su Svidrigaila, kuriam prižadėjo savo pagalbą kovoje su Vytautu už Lietuvos sostą, prižadėjo kryžieviai Svidrigailai remti jį ir laikyti jį savo pylise*).

*) Cod. ep. Vit. p. 202—3.

Šita sutartis tapo padaryta didelį paslaptį. Vienok negalėjo užslėpti jos nuo Vytauto ir pirmą, negu Svidrigaila spėjo apsižiūrėti, jau tapo suimtas slaptaisiais Vytauto tarnais, apkaltas ir uždarytas Vytauto pylėje.

„Keturi kartus jau bandė išduoti mane kryžieviams jūsų brolis“ — rašė Vytautas karaliui Jagailai, klausdamas ką su juom daryti. — Liepk viską ištirti, ir jai persitikrinsi, kad jis buvo išdavėjas, nuteisk jį pagal įstatymus, — būk atsiliepsęs saltai Jagaila.

Vytautas liepė viską ištirti. Pasirodė, jog buvo ir daugiau prasikaltėlių kunigaikščių ir bajorų tarpe. Vytautas liepė suimti prasikaltėlius ir viešai nugaluoti juos mieste ant rinkos.

„Savo akimis mačiau, pasakoją Ragainės komturui žvalgas, mačiau kaip Vytautas liepė nugaluoti išdavikus, eina gandas, jog tas pats likimas laukias ir Svidrigailą“).

*) Cod. ep. Vit. CCCXXXIII p. 203.

Nustebo kryžieviai matydami nepaprastą Vytauto energiją ir darbštumą ir nusiminė negalėdami įveikti jo nei įeiga nei vylium. Nutarė jie kokiui nors būdu patirti kas dedasi Lietuvoj ir ką mano veikti Vytautas. Paprasti keliai per savo žvalgus buvo dabar neužtekinti, taigi Ragainės komturas kreipėsi į kunigaikštį prašydamas leisti jam suvežti malkas nuo kranto Šešupės.

„Keistas rodosi man jūsų prašymas, atsakė Vytautas gudriam komturui. Bet kadangi, kaip rašė man Jagaila, padaryta laikinė santaika iki šventam Jonui afeinančių metų ir kadangi prašė Jagaila, idant iki tam laikui nevėsčiau su jumis karės ir nieku jums nekenčiau, — tai aš įsakysiu man pavaldiniams po kardo drausme ant jų neužpuolinti. Taigi galite ramiai susivežti savo malkas“).

*) Cod. ep. Vit. CCCXXII p. 203.

Kryžieviams to tikrai ir reikėjo; tokiu būdu jie patyrė, jog Vytautas yra pilnai prisirengęs į karę, jog įsakęs yra bajorams, kad ramiai priruostų ginklus ir nei valanda nemanytų apie ramybę, nes kryžieviai rengė iš pasalių užpulti, be to Vytautas pasiuntė Jagailai 20.000 skatikų kapų kariuvių-samdininkų pasamdyti.

Kardininkai tapo dabarties užpulti Pskovo ir Naugardo, kuriuos kaip matėme viršui, Vytautas buvo paėmęs po savo globą. Didis Maskvos kunigaikštis Vosylis pažadėjęs buvo Lietuvai savo pagalbą kovoje su kryžieviais.

Buvo ko nusigasti ir nusiminti kryžieviams, matant Lietuvą apginkluotą nuo galvos iki kojų, atsistojusią prysakyje visų jos priešų — rusų, lenkų ir totorių.

Nuo Palangos ir suomų įlankos iki Juodųjų jūrų visoj Lietuvoj, Totorių, Valakioj ir Lerkioj buvo girdėti vien tik arklių žvenytis (Toliau bus).

Tikėjimų Istorijos Rankvedis

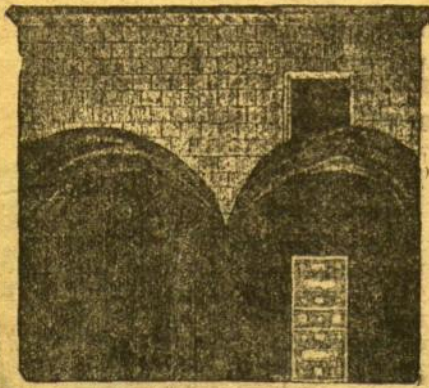
Su paveikslais

Parasė, bendradarbiaujant kitiems mokslininkams,

P. D. Chantepie de la Saussaye,

Teologijos profesor. Amsterdame,

Vertė J. Laukis

Pav. 54. Kaaba ir jos uždangalas.

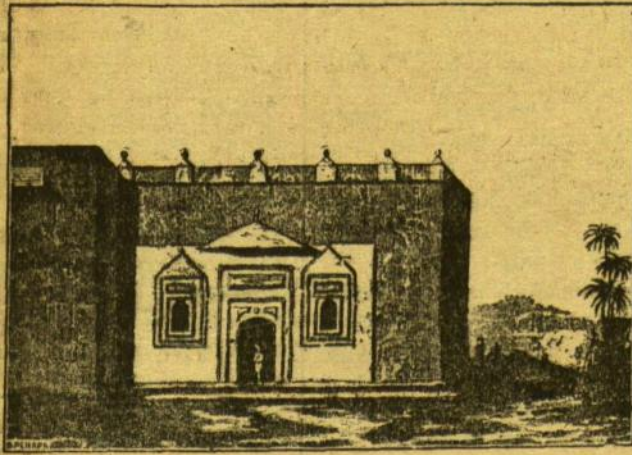
linės šventynės svarbą. Pas arabiškas gentes įėjo paprotin tam tikruose šventuose mėnesiuose neturėti jokių vaidų, atidėti toliau karės vedimą ir taikiai susitikti vieni su kita, rengti mugės ir tt. Pirmą šito laiko prasidėjimo visi, rinkosi Ukac'an, kur buvo labai aplankoma mugė, ir čion kiekvienas įsėjojo ir rado progą užsipelnyti garą ir vardą. Paskui sekė kitų mugių eilė, ir ant kalno Arafat buvo rengiamas tikėjimiškas išėginis susirinkimas (9 Dzu-il-gidza) ir viskas baigdavosi dideliu iškilmingu aukojimu klonyje Mina. Maldininkai ir švenčių lankytojai gana tankiai aplankydavo ir Kaabą, kuri buvo netoli, idant,

Pav. 55. Juodasis....

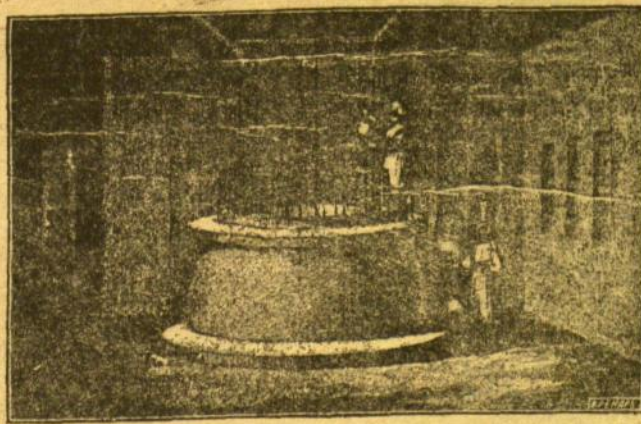
sutinkant su papročiu, apeiti septynis kartus apie šventynę, apibūčiuoti juoda akmenį, atsigerti vandens iš šventynės ir perbėgti į ten ir atgal tarp Safa ir Mekos, kas buvo mylimesnės šventos ceremonijos. Vienok galėjo būti rados visokių laukų. Bet mėsos šventė, kuri paprastai vadinta tiesiog Chadz, ir koreišai visomis pastangomis stengėsi patraukti daugiau žmonių savo gardan, svingingai priimdami vargingesnius pakeleivius, rupindamiesi taikos užlaikymu ir tt. Ačiū šitam Mekka labai umai tapo vieta, kurion plaukė maldininkai, koreišitai tapo tikėjimiškų švenčių šeiminkais, o Kaaba pavirto į centralinę Arabijos šventynę.

Bet, nors šventiški reikalai labai užėmė koreišitus ir kitus švenčių lankytojus, gal daugiau, negu tikėjimiškos iškilmės, vienok mes neteisinau parodytume dalyko stovį, jei svarbiausią pusę matytume mugės ir maininės vaizbos rengime. Kaip mūsų bažnytinės šventės atsibuvo su visokiais šventiškais pasilinksminimais ir smagumais, kurie užtendo jų tikėjimišką pobūdį, bet jo nepermaino, teip lygiai ir šventė Chadz turėjo savo pagrindą tikėjimiškame gyvenime. Daugelis tikėjimiškų ceremonijų, didelis vietos ir šventės meto guodojimas, ginklų padėjimas, ypatingo drabužio (ihram) nesiojimas nepalieka šitoje atnašoje jokios abejonės.

Pav. 56. Sulinis Zemzem išlauko.

Būtų labai įdomu atspėjus pirmąpradinį šitų tikėjimiškų švenčių pobūdį, bet tas vargiai dabar yra galimu, kadangi asmenys, per kuriuos šitos žinios apie jas pasiekė mus, daugumą peraiškino teisatikiškojo islamo prasmėje. Ir nors Snouk-Hurgonje visai teisingai pasakė, jog musulmanų padava, rįsanti Kaabos atsiradimą ir šventų pokylių įsteigimą su Abraomo, Agari ir Izmaelio istorija, sumanyta pridavimui stabmeldiškiems papročiams tikėjimiškos įstatymybės, vienok islamo istorijoje mes rasime dar daug apsirėškimų, kurių pirmąpradinę prasmę ir vertę turbūt ant visados pasilikis tamsiomis ir neatspėtomis. Reikia pastebėti, jog šventės dar prieš Mahometą nekartą buvo keičiamos, sulgy ko tuli nurodymai užsiliko padavoje, ir kad jų įsteigimas be abejonės priklausio pirmąpradinei gadynei. Tik meto sezonas, kuriame šventė pripuolė, galėjo mums išaiškinti jos pirmąpradinę reikšmę, bet prie pirmąpradinio arabiško kalendoriaus betvarkio surėdymo mums ir čion nepasiseks išvengti pileidimo. Labai sumaninga Dozy'o hipoteza, pileidžianti, kad izraėliškiesiems išeiviai atsinešė Arabijon savo tautišką šventę, susimuša į bėpanąsę teisybei niekuomi neprirodytu izraėliškuoju persikėlimu teip toli pietuose. Be to, apeigos, daromos per šitą šventę, turi grynai stabmeldišką pobūdį ir atsitinka teipgi ir kitose kultinėse Arabijos vietose. Negalima vienok atimesti to,

Pav. 57. Sulinis Zemzem išvadaus.

kad išaiškinimui daugelio užvardžių paeigos Dozy kreipėsi prie žydiškos ir aramėjiškos kalbų pagalbos. Bet šita aplinkybė nėra nauda tųjų papročių ir apeigų žydiškos paeigos pileidimo, tik greičiau liudija aramėjišką įtekme į kultūriškus šiaurinės Arabijos prietikius, — įtekme, kuri gali būti patikrinta ir čion ir kurios svarba nėra abejojama, šitą liudija teipgi padava, išvedanti dievą Gobalį iš Syrijos.

Kokia nebūtų šventės Chadz pradžia, tikru yra tas, kad ji turėjo didelę svarbą arabų tikėjimiško vystymosi dalyke ir šita svarba kas sykis vis augo daugiau. Čion prie abelnų visioms kulto pildymų asmeniškieji, gentiniai dievai buvo nustumiami ir užpakali, čion paprasta šnekėti apie Allachą kaip apie dievą abelnai. Šitame suoprotėje susiglaudė sužinybė visa ko dieviško; priėjimui prie monoteizmo likosi padaryti vienas paskutinis žingsnis, butent, apsausti stabų niekybę ir atimesti jų kaip dievų buvimą.

Arabai to žingsnio nepadarė: labai jau giliai įsisėdė tautiškuose papročiuose skirstymasi į atskiras gentes ir atsisakytū nuo vietinio stabo reikšmę tą patį, ką sutraukyti ryšius ir su gente. Vienok stabai galų gale buvo nustumti iki laipsniui vietinių dievų, kurių vardai davė užvadinių kulto vietoms ir teip su jomis suaugo, kad su jų panaikinimu išnyko ant visados ir patys dievai, kaip tinkamai pastebėjo tą Wellhausen. Tokiu būdu visame arabiškame pasaulis buvo krypimas linkui monoteizmo, palaikomas il vienos pusės apspazininimu su žydiškais ir krikščioniškais pažiūromis, iš kitos — buvimu vienintėlės centralinės šventynės ir idėjų apie didįjį Allachą; visos šitos priežastys kreipė tikėjimišką išsivystymą vienon ir ton pačion pusė. Situomi mės ir užbaigsime savo apžvalgą, pridurę tik kelis pastebėjimus sulgy didžiausių arabų tikėjimiško gyvenime srovų, kurios buvo žymios ateinant Mahometui.

Judajybė labiausiai buvo išsiplatinusi tarp žydiškos paeigos gyventojų ir Dzu-nuvaso atsivertimas yra išimtinis atsitikimu. Matėme jau, kad Medinoje ir jos apeliunkije gyveno visokios žydiškos gentės, apie kurias nėra tikrų žinių, kuomet ir kaip jos čion pateko. Liečiančios šitūs klausimus Dozy'o hipotezės, kurios remiasi viena vieta Biblijoje (Paral. IV, 38—43) ir arabiška padava, reikalauja tilpnesnio patvirtinimo. Bet be Medinos ir kitose pasaulio vietose žydai buvo žinomi ir gana apstingi. Jie visur buvo tarpininkais vaizbiškuose ir pinigiskuose dalykuose ir kartais mokojo užsipelnyti bendrapielčių guodone, kaip tas duodasi matyti iš žydiško dainiaus Samueliaus bendadidžio pavyzdžio, kuris pas arabus įėjo patarlinį savo teisingumui, jo parodytu, saugojant turtus, pavestus jam kunigaikščio-dainiaus Amrul-Keiso. Bet tikėjimiška šitų arabiškų žydų įtekme buvo maža, nes jie patys šitame dalyke buvo mažai apšviesti ir turėjo tik silpnas žinias apie Maižio įstatymą ir apie padavą (Schem't'a), kadangi jie žydišką kalbą išmainė ant arabiškos ir turbūt neturėjo jokių susinėsimų su Palestinos ir Babiliono rabinais.

Nesulyginamai svarbesnė buvo krikščionybės įtekme, kuri atrado sau tvirtą žemę kaip šiaurėje, teip ir pietuose. Vienok reikia patėmyti, jog čion kalba eina ne apie teisatikišką bizantišką išpažinimą, kuris apskritai mažai sau rado užuojautos Rytuose: šitose šalyse greičiau platinosi monofizitų ir nestorijonų mokslas; be to Arabijoje buvo daugybė dar kitų eretikiškų sektų, apie kurias bažnyčios istorikai tankiausiai paduoda tik priestaringas žinias. Tikėjimiškas šitų krikščionių švietimas buvo aprupinamas labai prastai: Biblija nebuvo išversta jų kalbon ir todėl ktuone visiškai likosi nežinoma. Didžiausią įspūdį į arabišką protą darė vienuolių bei pusiolių monoteizmo bei asketybės sąvoka. Viena ir kita tapo žinomomis Mekkoje, turbūt, per abissiniečių tarpininkybę, kadangi jau tasyk čion buvo vedama labai bruzdi abissiniečių negrų vaizba. Iš šito drumsto šaltinio, turbūt, Mahometas sėmė savo pirmas žinias apie krikščioniškus samprotavimus.

Greta su žydais ir krikščionimis tulose Korano vietoje minima sabėjai, kurių nereikia maišyti su chananaiskiais sabėjais stabmeldžiais, nes Korano sabėjai, kaip tą parodė Chvolson, buvo žinomi mēndėnai, kurie, kaip ir krikščionys bei žydai turėjo savas šventas knygas ir buvo apsipazinę su biblijiškųjų pranašų istorija. Bet tikrieji mēndėnai negyveno Arabijoje ir Mahometas, matomai, labai mažai buvo apsipazinęs su jais ir, gal, vartojo „sabėjų“ vardą abelnam įvairių gnostikų sektų pažymėjimui.

Galias kairiuose vietose minima įvairiai aiškinamas vardas ganifai, kurių vartojama to patioj prasmėje, ką ir žodis muslim, ilgainiui tapęs paderinimu mahometonų, vadinamas, teisatikių užvardžiu. Sunku yra tikėti, idant toksai, tarytum, aiškus žodis galėtų pagindyti tiek įvairių aiškinimų, vienok nereikia prie to užmiršti, jog žodis „Ganif“ išpradijų atsirado arabų kalboje iš aramėjiškos kalbos, todėl nebuvo Mahometo sutvertas, kaip tvirtina Kuenen. Aramėjiškuose ir naujažydiškuose kalbose šitas žodis reiškia maždaug tą patį, ką „stabmeldys“; kas atsieina gi jo prasmės arabiškoje kalboje, tai Grimm neteisingai išverčia jį tuo patim žodžiu, užmiršdamas, kad pereinant nuo aramėjų pas arabus žodžio, prasmė atsimainė. Pas krikščionis ir žydus tai buvo biauurs žodis, Mahometas gi padaro jį garbingu užvardinimu tų, kurie nepriklauso nė prie krikščionių, nė prie žydų, tik seka mokslą ir gyvenimo būdą, panašius islamui. Tokiu būdu, ganif neženklina kokios nors sektos su tam tikromis dogmomis, juogi mažiau kokią nors organizuotą tikėjimišką bendriją; pritaikant prie Mahometo pranokėjų ir vienalaikių šitas žodis reiškia tiesiog, kad charakterizuojami juoni asmens savo pažiūromis susitaiko didumoje su patim Mahometu. Todėl Springero hipotezą surišti šituos ganifus su paminėtais Korane Ibrahimio

(Toliau bus).

LIETUVOS SKAITYTOJŲ ŽINIAI.

Mūsų laikraščio skaitytojai Lietuvoje ne sykį atsiunčia mums laiškus, nusiskundami, kad laikraščio negauna arba, jai-gu gauna, tai sudraskytą ir vietomis taip suteptą, kad negalima perskaityti. Tai atsitinka ne iš mūsų kaltės. Karpo ir teta mūsų laikraštį Rosijos cenzura. Rosijos valdžiai, mat, nepatinka tokie raštai, kame apie ją yra teisingai pasakoma. Taigi ji ir neduoda jų žmonėms skaityti. Pastebėtina, kad dar neseniai skaitytojus Lietuvoje pasiekdavo kiekvienas mūsų laikraščio numeris; taisyklė užsienio lietuvių laikraščiai buvo cenzuruojami Peterburge. Bet dabar lietuvių laikraščiai eina per Vilniaus cenzūrą, o ten matyt, pasamdytas geras valdžios šuo, kurs drasko ir teta mūsų laikraščius, ir tuo padaro nemažą nuostolį.

IŠ VISUR.

|| Vokietijos kaizeris Vilijus ketinas uždėti savo laikraštį ir pats jį redaguoti. Pasakė, mat, Rooseveltto pavyzdį. Stebėtina, kaip to kaizeris dar pirma Rooseveltto nėra padaręs. Juk iš kaizerio gabus esąs žmogus: jis ir muzikantas, ir kapelmeisteris, ir rašytojas, ir kritikas, ir publicistas, is viskas. Dabar dar-gi ir redaktorium tapsias.

|| Audros ir debesų praplyšimais su ledais pereitą savaitę siautė daugelį vietų Austrijoje ypač gi Selezijoje ir pietiniame Tiroluije. Ant labai didelių plotų užtvinę vandens išnaikino jautus.

|| 15 d. liepos Kriokavoj lenkai su labai didelėmis iškilėmis apvaikščiojo 500 metų sukaktuves mušio prie Gruenvaldo. Kalbėtojų buvo 37. Apart lenkų, buvo taipgi: anglai, amerikėnai, prancūzai, čekai, maskoliai, slovakai; netruko ir vokiečių.

|| Italijoje, mieste Neapolyj, likosi suimtas New Yorko miutis makleris Hollanderis, kuris su pagalba suklastuotų dokumentų prigavo Amerikos valdžią ant daugelio tūkstančių dolerių.

|| Vidurinė Amerikoje, respublikoje Honduras, mieste Cicilia 50 vyrų bandė prieš valdžią dartinio prezidento sukelti revoliuciją. Prieš sukilėlius išsiųsta kariūmenė.

|| Ispanijoje, mieste Barcelionoj, pakilus į orą orlaivinkini Shomannui, trenkė perkūnas į jo orlaivį ir uždegė. Orlaivis nupulė ant žemės, bet orlaivininkas išsikrapštė iš po degančio orlaivio griuvėsių visai neužgautas.

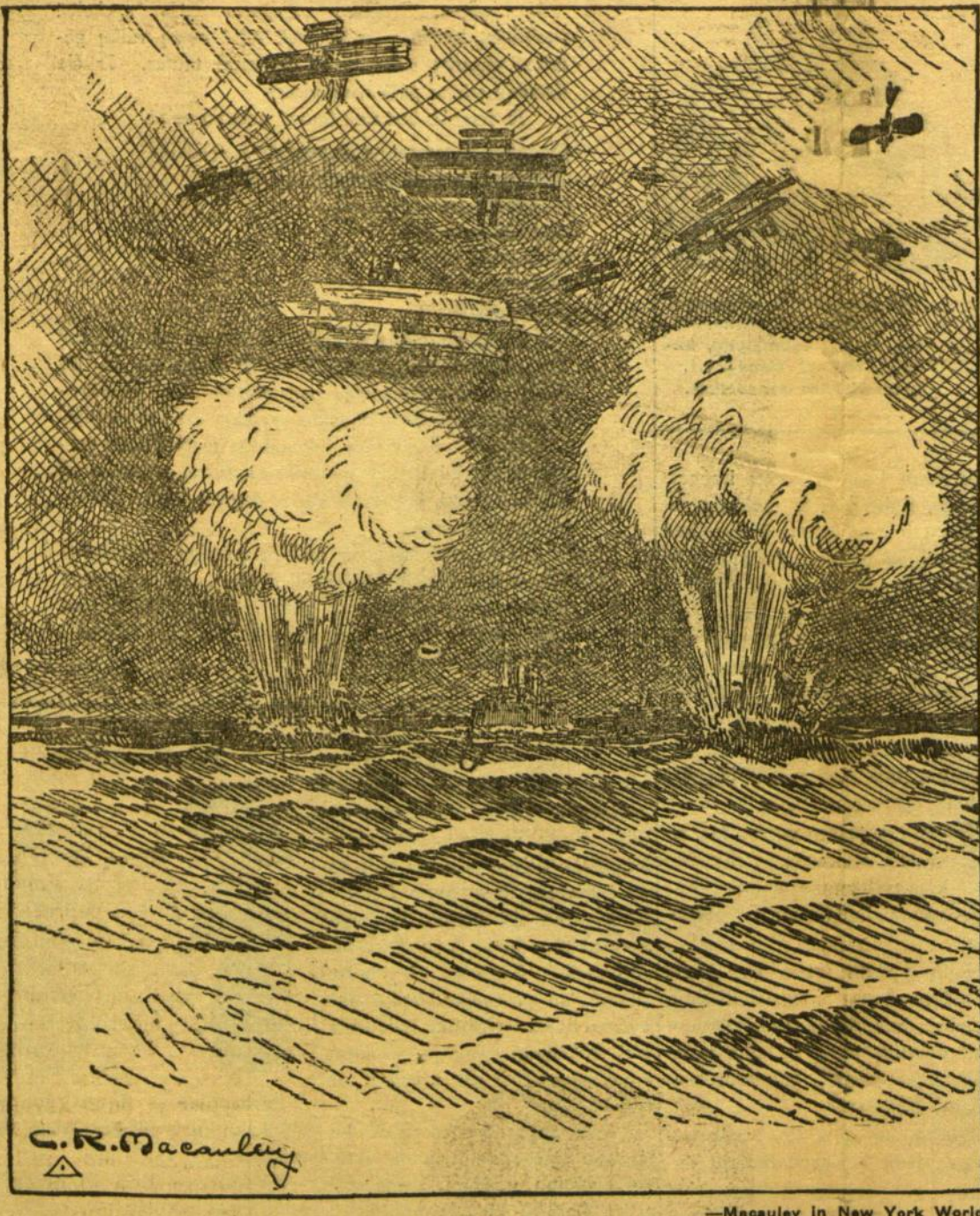
|| Portugalieškieji jureiviai apvaldė chinskių jurių plėšikų užimtą salą Calowan. Paliuosavo 16 nelaisvėn patekusių ypatų ir paėmė 44 plėšikus.

|| Garsus maskoliškasis revoliucionierius Burcev, redaktorius išeinančio Paryžių laikraščio "Parizskij Listok", užtikrina, jog turi užtektinai prirodymų ir gali reikalauti, kad Maskolijos ministerių pirmininkas Stolypin ir perditinis apsaugos skyriaus Herasimov būtų kalėjimam pasodinti, nes jie paslėpė laiko šnipą Azevą, kuris surengė užmušimą kunigaikščio Sergiejaus, caro dėdės.

|| Vengrijoje, mieste Pešte, pačto urėdninkas Molinar, negalėdamas iš menkos algos, 13 dol. mėnesių išmaityti savo šeimos, paprovė savo penketą vaikų ir pats save.

|| Iš Rosijos už pėreitus metus (nuo 1 liepos 1900 m. iki 26 birželio 1910 m.) į užsienius išvežta javų 726.770.000 pūdų; linų nuo 1 spalio 1909 m. iki 27 birželio 1910 m. išvežta 10.087.000 pūdų; kanapių nuo 1 sausio iki 26 birželio šių metų išvežta 1.097.000 pūdų; kanapių nuo 1 rugsėjo 1909 iki 26 birželio 1910 išvežta 4.814.000 pūdų.

ATEITIES KARAS

Sitai galės išrodyti karas netolimoj ateityje. Pasikele aeroplanuose žmonės vienu bombos metimu galės sutrupinti didžiausius šarvuotlaivius.

|| Ispanijos buvęs ministerių pirmininkas Antonio Maura tapo pašautas į koją. Sovėjas suimtas, jo vardas Manuel Posa, A. Maura ministerių pirmininku buvo laikė suirėję Ispanijoje ir žmonėms buvo labai nepatinkamas. Pirmiau dar buvo jau du pasikėsinimu ant jo gyvasties.

|| Kaip praneša Amerikos konsulus Clinares Nicaraguoje, prezidentas Madriz išrinko sau naujus ministerius. Nauji ministeriai neprilankus yra Amerikai.

|| Vengrijoje, homitate Krasso Soerny buvo tvanai. Prigėrė išviso 193 ypatos, o truksta dar 22.

|| Vokietijoje prie Reino ir Bavarijoje siautė audros su debesų praplyšimais, kurie pagimdė tvanus. Kiek žmonių prigėrė, dar tikrai nežinia.

|| Ispanijoje streikuoja darbininkai anglų kasyklose Bilbas apskrityje. Darbininkai reikalauja didesnių algų.

|| Ant Filipinų salų, ant salos Pelovan, čiabuviai Moros giminės bandė užmušti amerikėnų vidurinių reikalų sekretorių Dean C. Worcester, bet tas nepasisekė. Tris užpuolikai tapo užmušti, o daug jų sužeista.

|| Atsakydami lenkams už paminėjimą mušio prie Gruenvaldo, vokiečiai susirinko Osterodeje, Karaliaučiaus apskrityje, netoli kur yra Gruenvaldo mušio laukas ir išreiškė pritarimą valdžios persekiojimams lenkų. Išsiuntė telegramą kancleriui su reikalavimu didesnių dar aprūbejimų lenkų tiesų.

|| Nicaraguos revoliucionieriai 22 d. liepos stengėsi paimti miestus Mandainę ir Camapą, bet jų užpuolimą prezidento kariūmenė atmušė.

|| Ant Hamburgo garlaivio "America", amerikėnas Strandfoodienis iš New Yorko parvežė deimantinių daiktų už 40.000 dol.

|| Italijoje mūmirė garsingasis italų astronomas Džiovanni Skiaparelli. Jį jo laidotuves buvo suvažiavę daugybė deputacijų iš visų Europos kraštų ir beveik iš visų Italijos miestų.

|| Prūsų valdžios išvijo iš Prūsų 21 mormonų misijonierių. Išvyti yra anglai ir amerikėnai.

|| Netoli Peterburgo, mieste Peterhof, kur yra vasarinis caro rumas, siautė gaisras, kuris išnaikino caro teatrą ir tulą namų skaitlių.

|| Peterburge policija susekė moterų lošimo namus. Viena moteris vieną tik dieną ten pralošė 20.000 dol.

|| Anglijoje sustreikavo tarnaujanti ant Northwestern geležkelio apie 10.000 tarnų.

|| Kopenhagoje uoste sudegė gabenantis iš Amerikos kerosiną garlaivis "Standard". Sudegė ir milijonas galionų kerosino.

|| Vaikymas žydų iš Kijevo (Maskolijoje) traukiasi toliau. Kas dieną išveja po 45 ypatas. Nuo pradžios iki 15 d. liepos išvijo 497 ypatas su prievarta, su policijos pagalba, o 1123 gavo nuo policijos prisakymą iš miesto išsinešdinti. Iš priemiesčių išvijo 6655 ypatas.

|| Iš Vokietijos uosto Kiel iškeliavo laivas "Mainz" į Berlyną. Ant minėto laivo yra šanariai ekspedicijos, kuri su Zeppelin orlaiviu rengias keliauti į šiaurės ir mano prisigriebti prie šiaurinio žengalo. Ji gal ras ten ir ženklus buvimo Peary'o.

|| Pietinėje Maskolijoje, įtakoj upės Dnepro, susimušė du garlaiviai — "Lokvij" ir "Vampir". "Lokvij", su visais žmonėmis paskendo. Prigėrė 160 žmonių.

|| Prancūzai Afrikoje rengia bevielino telegrafo stacijas ir tokiu būdu nori savo valdybas viso Afrikoje sujungti su Paryžium.

|| Japonijos pakrantėse, priešais Chindo, paskendo japoniškas pasazierinis garlaivis "Teismė Muru", plaukijantis tarp Kobe ir Dairen. Ant jo buvo 340 pasazierių. Iš jų tik 40 išgelbėjo. 150 pasazierių ir 59 kareiviai sulipo į valtį, bet kas su jais atsitiko, nežinia; mano, kad jie prisigriebė kranto, arba kad juos išgelbėjo kariškiai laivai.

|| Peterburgo laikraštis "Rieč" praneša, jog Peterburge prasidėjo tarybos maskolių ir lenkų žymų politikierių apie sutarimą lenkai-lenkiškų kalbų mokyklų, kad visose Lenkų mokyklose, pradedant nuo pirmųjų, baigiant augėčiausiomis mokymo kalba būtų lenkiška. Varšavos universitete nutarta reikalauti keturių katedrų lenkiškoj kalboj. Lietuvos mokyklose mokinama kalba turi but maskoliška, bet ten kur lenkų yra 50%, turi but leista atiegti privatiškas lenkiškas mokyklas.

|| Pietinės Amerikos respublikos Argentinos valdžiai Vokietijos ginklų dirbtuvėse davė padirbdinti 200.000 mauzero karabinų; tiek jau karabinų dirbdinti Vokietijos dirbtuvėse Brazilijai. Chinai dar su Vokietijos ginklų dirbtuvėmis veda tarybas.

|| Pietinėje Afrikoje, Summer East Deep kasyklose explodavo nitroglicerina. Explozijos 15 juodspalvių tapo užmuštų, o 76 juodspalvių ir 13 baltspalvių sunkiai sužeista.

|| Pasibaigė streikai Anglijos šiaurietinių geležkelių. Tarnaujanti priėmė geležkelių užveizdos pasiulytas jiems išlygas. Streikavo išviso 1200 tarnaujančių.

|| Londone, susirinkime direktorių Pittsburgh-Washburn Flour Mills Co., kurios malunų daugumas yra Amerikoje mieste Mineapolis, pasirodė, jog 4 milijonai dolarų kompanijos pinigų dingę.

|| Prancūzijoje įsotinas streikas tarnaujančių ant geležkelių prasidėjo 22 d. liepos. Geležkelių užveizdos atsikreipė prie valdžios reikalaujanti, kad vietoj sustreikavusių tarnų būtų atsiųsti kareiviai, nes kitaip reiks apstabdyti traukinių bėgiojimą.

|| Ant prigulnės Japonijai salos Formozos japonai turėjo kruvinius susirėmimus su sukilusiais gyventojais. Apsisaukojimui nuo sukilėlių japoniečiai dirbdina tvirtovių liniją, kuri užims 307 mylias. Daugiausiai susirėmimų buvo griose. Namis karas atsinaujino 2 d. liepos ir japonams pasisekė paimti čia buvį tvirtovės kalnuose.

|| Madride (Ispanijos sostapytis) kalėjimo kalėdė pakėlė riauses. Jų suvaldymui reikėjo saukti kariūmenę.

|| Rosijoje tebesergama cholera. Lankosi cholera Peterburge, Maskvoje, Chersone, Gomele, Jaroslavlyje, Sevastopolyje, Charkovo gub., Kišineve, Novočerkaske ir kituose miestuose. Į choleros vietas išsiųsta iš Peterburgo apie 20 gydytojų, 45 feldšeriai ir 7 medicinos studentai.

|| Viktorui Emmanueliui, pirmamjam Italijos karaliui, statomas yra milžiniškas paminklas Romos mieste. Karalius Viktoras Emmanuelius bus parodytas raitas, apsuptas 14 įvairių žmonių, dalyvavusių kovoje už Italijos neprikulmybę. Aplink paminklą bus portikas, padarytas senovisku romėnišku būdu. Portikas turės daugybę visokių simboliškų stovylių ir reljefų. Tai būsiąs gražiausias visame sviete paminklas.

|| Sako, kad Chinija esant užsakius du šarvuotlaivius, du laivus kraštams apginti, du greitųjų laivų ir 10 torpedinių laivų. Būtų tai pirmos užmazgos Chinijos laivyno.

|| Danijos valdžia kovoja su žiūrėmis. Pagal 1907 m. valdžios nusprendimo, už kiekvieną užmuštą žiūrę mokama po 8 eras. Iki 1910 m. Danijoje nūgaluota apie pustrėčio milijono žiūrkių, už ką valdžia išmokejo 307.000 kronų.

|| Belgijoje, mieste Antverpene, tirinėjant vienus neapgyventus namus, policija rado kuną jaunoms merginoms. Kaklas jos buvo perpjautas, o galva sudaužyta. Minėta mergina su savo numylėtiniu trumpą laiką gyveno tuose namuose. Kadangi numylėtinis prapuolė, tai policija mano, kad jis merginą nudėjo.

|| Paryžiaus universitetas įkūrė aeronautikos katedrą.

|| Vokietijoje, mieste Grendrich, jaunas vaikas nuo pašventinimo bažnyčios girtas parėjo namon; tėvams jau miegant, nušovė miegančią motiną, o tėvą mirtinai pašovė. Atlikęs tą bjaurų darbą, atsigulė ir ramiai miegojo, kol gavusi žinią policiją ne atėjo jį suimti.

|| Columbus sostapilyje Bagatoje, dėl gyventojų neprilankumo amerikėnams atsiėjo sustabdyti amerikėniškos kompanijos rankose esančių gatvinių karų bėgiojimą. Čia užgimė tarnaujančių ant gatvinių karų streikas.

|| Lietuviškame Minske likosi suareštuotas D-ras Ravič. Jis prikėlė vieną savo ligonių Reikmaną apsidrausti ant 22.000 rub. ir už jį mokesčius mokojo. Paskui jis kitą ligonį nunuodino ir jį perstatė Reikmanu. Bet prigavystė išėjo aikštėn.

|| Amerikos povandeninis laivas "Salmon" perplaukė okeaną po vandeniu. Vaziavo greitumu nuo 6 iki 10 mylių į valandą. Tai pirmas panašus okeano perplaukimas.

|| Lenkijoje, prie Prūsų rubėžiaus, kaime Vozniek, likosi išskerdinta visa šeima Balkos, suštedanti iš paties vyro, jo pačios ir penketo vaikų. Užmušėjai nesusekti.

|| Šiaurinėje Italijoje, į šiaurvakarių nuo Milano, pereitos nedėlios dieną iškilęs sukury daug nelaimių atgabenų. 60 ypatų tapo užmuštų, o keli šimtai yra sunkiai sužeisti. Sukury sugriovė visus namus ant jo kelio stovėjusius.

|| Švedijos karalius pavedė švedų ateivių vadovui Martinui Rosendahl keliaujančiam į vakarinę Kanadą iširti, ar paskalai katalikiškų misijonierių platina mi apie pėdsakius prie Hudsono jurių kojos buvimo garsios Andries ekspedicijos prie šiaurinio žengalo yra teisingi.

|| Prūsiose, netoli Hanoverio, perkunas užmušė tris vyriškius laikančius lauke arklius, o aštuonis, pasislėpusius po medžių sunkiai apdegino. Netoli Zweibruschchen trenkė perkunas į medį, po kuriom nuo lytaus buvo pasislėpę vaikai. Du vaiku užmušė, o kitus pritrenkė, bet tie atsigavo.

|| Rengiamos kovoti su orlaiviais. Paryžiuje paskutinėmis dienomis buvo bandyta šaudyti į orą iš neseniai išrastos tam tikros kanuolės. Šaudyta buvo iš Eifelio bokšto viršūnės. Išraštoji kanuolė turinti didelę spēką.

VIETINĖS ŽINIOS.

CHICAGOS GYVENTOJAI MOKYKLŲ AMŽIUJE.

Chicago mokyklų departamentas nuo 2 gegužio skaitliauvo Chicago gyventojus, ypač rūpestingai dabodamas į mokyklos amžiaus žmones: nuo 4 iki 21 metų. Dabar suskaitliavimas užbaigta ir pagarsinta jo rezultatai.

Paduodame svarbesnes skaitlines:

Išviso Chicago gyventojų buvę 2.100.000
Mokyklos amžiaus (nuo 4 iki 21) 814.115
Iš jų berniukų 402.957
Iš jų mergaičių 411.158
Vaikų iki 4 metų 166.503
Iš jų berniukų 81.535
Iš jų mergaičių 84.968
Vaikų nuo 14 iki 16 metų einančių į darbą .. 11.665
Iš jų berniukų 5.984
Iš jų mergaičių 5.681
Vaikų nuo 12 iki 21 m. nemokančių skaityti ir rašyti 401
Surasant mokyklos amžiaus gyventojus, buvo pažymima kokiems jie tautos. Išviso išskirta 23 tautos.

Mokyklos amžiaus gyventojai (iki 21 m.) pagal tautų pasidalinę taip:

Amerikėnų, baltųjų ... 248.102.
Amerikėnų, negrų 8.627.
Lenkų 94.432.
Rusų (ir žydų) 54.827.
Airių 48.015.
Čekų 44.037.
Švedų 39.835.
Italų 37.319.
Austrijos žmonių 18.416.
Norvegų 13.693.
Anglų 13.090.
Kanedėnų 12.042.
Lietuvių 9.052.
Vengrų 8.802.
Holandų 8.361.
Danų 6.623.
Skotų 5.230.
Prancūzų 1.522.
Graikų 1.149.
Činų 155.
Japonų 38.
Meksikonų 34.
Iš šių skaitlinių pastebime, kad Chicagoje grynų amerikėnų (tokių, kurių tėvai gimę Amerikoje) mokyklos amžiuje yra išviso vos trečdalis, visi kiti sve-timataučiai. Iš atskirų tautų skaitlingiausios pasirodė: vokiečiai ir lenkai. Lietuvių mokyklos amžiuje yra 9.052; kiek jų lanko mokyklas, tuom tarpu nežinia.

LIETUVĖS SESERIS TURTINGOS.
"Chicago Examiner" praneša, kad "Lietuvės Sėsers" naujai prisipirko penkis akus žemės. Jos neseniai įsikūrė esąs Chicagoje savo konventą, kurs užima 5 akurus tarp Rockwell str. ir Talman ave., iš vienos, ir 67 ir 68 gatvės iš kitos pusės; konventas vertas esąs \$60.000. Dabar sėsėsės vėl pirkę 5 akurus, tarp Talman ir Washington av.; naujai įgytoj žemėje priauginsią medžių ir krumų ir įtaisysią takus pasivaikščiotojimui bei plotą žaislams. Jaigu jų reikalaujai gerai eisią, tai jos pripirktų žemėje dar ir naujus namus pastatysią.

So. Halsted gatvėje N 4917—4925 16 liepos d. užsidedę Lockwood & Strickland kompanijos krautuvė ir dirbtuvės. Sudegė daug prekių. Nuostolių į \$100.000. Niekas nuo ugnies nenukentėjo.

PIRMUTINĖ LIETUVIŲ AMATŲ MOKYKLA.

Plačioji visuomenė šiuo laiku pekėlė naują ir labai svarbų kultūrinį klausimą: amatų mokyklos steigimą. Šitas klausimas ištikro, yra taip svarbus, kad atidėjimas jo "geresniems laikams" reikštų didelį nuostolį lietuviams-darbininkams. Todėl "Aušros" kuopa Chicagoje, išgirdusi visuomenės balsą, nusprendė įsteigti pirmą lietuvių amatų mokyklą.

Kad geriaus pažinus tokios mokyklos dalykus ir reikalavimus, "Aušros" kuopa išrinko iš savo tarpo tam tikrą komisiją. Išrinktoji komisija išdirbo planą, sulgų kurio tokia mokykla gali būti steigiamą. Komisija taipgi surado, kad tuotarpu geriausia yra įsteigti lietuviams dailystės mokyklą, nes dailystės amatas čion gana gerai apmokamas ir nemažai reikalaujama gerų amatininkų. Beto dailystė gali buti ir labai naudinga ir tėvynę grynantiesiems. Todėl "Aušros" kuopa ir nutarė pirmiausiai įsteigti dailystės amato mokyklą, o vėliau prie jo kergti ir kitus amatus.

Sulgy priimto komisijos plano ir "Aušros" kp. nutarimo, mokykla turi būti įsteigta šiais metais, rugsėjo mėn. pabaigoje. Mokyklos kursai bus vakariniai: tris vakarus į savaitę po 2½ val. Kad mokykloje galėtų patilpti ir daugiau mokinių, tai mokiniai bus padalinti į du skyrius: vienas skyrius mokinsis, padėkime, panedėlio, seredos ir pėtnyčios vakarais, kitas gi skyrius, utarninko, ketvergo ir subatos vakarais. Mokinama bus per ištisus devynis mėnesius. Mokestis už mokslą bus tokia: 30 dol. devyniems mėnesiams, įnešama iš kalno arba ir ratomis po 10 dol. Šita mokestis yra žemesnė, negu panašiose angliškose mokyklose. Mokytojum bus vienas iš geriausių lietuvių dailiųjų, kuris mokinimą ir savo amatai pilnai pažista. Negalintys lankyties vakarais, galės lankyti mokyklą dienomis. Mokestis už pažymėtą laiką bus ta pati. Norintis mokytis per ištisas dienas galės irgi tai daryti; bet pėrviršinį laiką gaus jie tam tikrą atlyginimą iš mokyklos. Kitų išlaidų mokiniai neturės. Mokykla ir mokyklos komisija stengsis patalpinti gabesnius mokinius geroje firmose. Mokykla bus įrengta su visais įreikais ir reikalingomis masinomis. Mokiniai bus mokinami visų dailystės amato darbų. Ypatinga atydzia bus atkreipta į dirbimą geresnių ir brangesnių dailidystės darbų kurie geriau apmokami. Lietuviai paprastai dar labai nagingi, todėl sprendžiama, kad iš tos mokyklos išeis daugelis dailiškų darbelių. Norintieji mokinties, malonės greitai laiku atsisaukti pas komisijos narį J. Ilgaudą, 1030 So. Halsted st., kuris mielai suteiks platesnius žinias.

Bet čia-pat reikia pajudinti ir kitą labai svarbų klausimą — kaip įgijus pingus mokyklos pradžiai. Sulgy nuodugnų komisijos apskaitymų, mokykla pati pilnai užsimokės bėgyje metų ir, gal-būt, anėd dar pelno, kuris bus sunaudojamas mokyklos pagerinimui ir steigimui kitų amatų šakų. Tiesa, atsirado jau keletas jaunų lietuvių, kurie aukavo mokyklai po 25 dol., o vienas paaukavo net visus savo įrankius vertės 30 dol. Tačiau ty aukų toli dar nepakanka pradžiai. Supirkimui varstotų, įrankių, motoro ir mašinų, žalių medžiagos ir kitų mažniekių samdymui mokytojaus ir namo reikalinga nemaža suma pinigų, išviso, šykščiai apskaitant, apie 2000 dol. Bet, kadangi pati visuomenė pakėlė šitą svarbų klausimą, todėl "Aušros" kuopa o ypatingai komisija, tvirtai tik, jog visuomenė suprato ko reikalauja, ir todėl "Aušra" pildydama visuomenės reikalavimą pasitiki, jog visuomenė neatsisakys gausiai bei greitai paremti šitą pirmą lietuvių amatų mokyklą savo aukomis. Pas lietuvius jau išsidirbo šitoki deviza: kur aukų reikalinga svarbiems tikslams, ten visuomenė jų nesigaili. Todėl ir dabar "Aušra" tiki, kad visuomenė jau pilnai supranta įsteigimą tokios amatų

mokyklos ir ne vien pagelbės ją įsteigti, bet dar pasistengs ją palaikyti savo užuojauta bei darbu. Aukštas malonėkite siūsti „Aušros“ Chicago kuopos išdėminkui, Dr. A. J. Zimontui, 3252 So. Halsted st., Chicago.

„Aušros“ Chicago kuopos Amaty Mokyklos Komisija.

PATAISYMAS.

12 d. liepos apie 7:30 val. vakare suvažiuo atstovai visų Chicago draugijų, dalyvavusių apvaikšiojime 4 d. liepos į Sv. Jurgio K. svetainę apsarstytį svarbius reikalus apvaikšiojimo. Pastebėta taipgi, kad „Lietuvos“ N. 27 istoriška lietuvių paroda buvo klaidingai aprašyta. Tapo išrinkta presos komisija pataisyti klaidingą aprašymą.

Pirmas dalykas apie parašą ant vežimo arba „floto“, kuriame karalius Mindaugas važiuo su savo kunigaikščiais.

„Lietuvos“ reporteris tur but nepamatė arba neatskiria lietuvių vėluvas su „Mėlynu ir balta“, nes arių vėluva yra žalia. Stebėtina, kad lietuviški laikraščiai nebegalėjo atskirti lietuvių nuo arių, o angliški laikraščiai, kaip tai: „Tribune“, „The Daily News“, „Chicago Examiner“ ir „Inter Ocean“, 5 d. liepos plačiai rašė apie istorišką parodą, labiausiai pagyrė lietuvių ir čekus. Aiškino plačiai apie lietuvių, jų kostumus, karalius, rašė apie meškinis vyrus, kad jie išrodė taip kaip tie, kurie senovėje atvyko iš Mazosios Azijos į Baltijūrį pakrantes ir ten apsigyveno, kur ir jų vaikai gyvena iki šiai dienai. Paminėjo taipogi apie lietuvišką vėluvą, kad ji „Mėlyna ir balta“ su „Vytim“ viduryje išrodė gražiai, buvo su amerikėniška sykiu nešta. Reporteris klysta sakdamas, būk žmonės plojo rankomis ir šaukė, kad tai ariai važiuoja, arba kad arių choras atvažiuoja, nes tokių balsų nebuvo girdėti. Kada lietuvių istorišką parodą atvyko prie Monroe st. ir Michigan av., gubernatorius Dennen, majoras Busse ir generolas Grant sakė, „tai lietuviai ir jų karalius“ (The Lithuanians ant their king); ne vien minėtos ypatos taip sakė, bet ir visi žmonės sėdinti, sėdėnėse plojo rankomis ir šaukė: „Here come the Lithuanians“.

Apvaikšiojime dalyvavo ne tik 36 draugijos, bet taipgi daugybė atstovų iš draugijų iš So. Chicago ir West Pullman; buvo skaitoma apie šimtas vėluvų neskaitant lietuviškų ir amerikėniškų. Buvo draugijų su puikiomis tautiškomis vėluvoms ir aiškiais parašais, kuriuos iš tolo buvo matyti.

Stebėtina, kad reporteris neturėjo programos apvaikšiojimo, tai būtų, be abejonės atskyręs lietuvių nuo arių, būtų matęs, kad stovinti žmonės ir moteris turėjo programus, ir tokiu būdu galėjo atskirti vieną tautą nuo kitos, be jokio paklydimo.

Ant paveiklo tilpusio laikraščio, ant „floto“ matyti karaliaus Mindaugo, lietuviška vėluva greta su amerikėniška.

Tikimės, visuomenės bus užgandinta iš šito aprašymo, nepašalins senam aprašymui, kur rašyta per aštriai prieš tą istorišką apvaikšiojimą.

Presos Komitetas:

P. A. Mažeika.
J. P. Evaltas.

Iš Chicago Lietuvių Gyvenimo.

Amaty Mokykla. Amaty mokyklos reikalingumo klausimas rasi jau senai klabinamas, svarbiausiai gi buvo sujungtas laike S. L. A. seimo apvaikšiojimo, Dr. Šiupo prakalbėse. Tas sujungimas atneša vaisius. „Aušros“ draugijos 1 kuopa Chicagoje, paskutiniame susirinkime, galutinai nusprendė padaryti tame dalyke pradžią — įsteigti amaty mokyklą, kurioje išpradžių bus mokinama vienas dailių dalykų amatas. Jaigu šis gerai pavyktų, tai pati draugija vėliau ketina įsteigti ir kitokių amaty mokyklą. Žinoma, „Aušros“ kuopa tik tuomet mokyklą kėsinsis atidaryti, kada užsirašys nors 20—30 mokinių, nes tokios mo-

kyklos palaikymas reikalauja nemažai išlaidų. — Smulkesnės žinios apie mokyklą telpa šiame „Lietuvos“ numeryje mokyklos komisijos pranešime.

„Aušros“ 1 kuopos 21 liepos d. susirinkime paskirta dviem mokiniams paskolos: P. Maziui, Krokavos universiteto medicinos mokiniui \$125 iš bendro „Aušros“ izdo ir A. Bartkui, Chicagoje, mokiniui elektrotechnikos mokyklos, 35 dol., trumpam laikui paskola, iš vietinės „Aušros“ kuopos izdo.

Lietuviškoji Konservatorija. Prie to kas pereitame „Lietuvos“ nr. buvo minėta, čia pridursime tiek, jog reguliarią konservatoriją p. Petrauskas mano atidaryti anksčiau, negu rugsėjo mėnesyje.

Tiesas įkurti konservatoriją suteikia M. Petrauskui jo diplomas, gautais iš Peterburgo Imperatoriškosios Konservatorijos. Stai to diplomo nuorašas:

Imperatoriškos Rosijos Muzikalinės Draugijos S. Peterburgo Konservatorija.

Diplomas.

Meno Taryba, S. Peterburgo Konservatorijos, Imperatoriškos Rosijos Muzikalinės draugijos šiuomi liudija, kad Mikas, Jono sūnus, Petrauskas pabaigė S. Peterburgo konservatoriją, pagal nustatytą gavimui diplomo programą. Pagal §§ 71, 73 konservatorijos įstatų Meno Tarybos nusprendimu patvirtino 16 gegužės d., 1906 m., Šviesiausio Vice Pirmininko Imperatoriškos Rosijos Muzikalinės Draugijos, Šalmeistrio kunigaikščio A. D. Obelenskio įgaliojimu, Miką, Jono sūnų, Petrauską apdovanoti diplomu Liusojo Meno Dailininko. Patvirtinimui to, duotas jam, Mikui Petrauskui, šis diplomas, su savarankiškais parašais ir S. Peterburgo Konservatorijos antspauda, rugsėjo 1 dieną, 1906 m.

Draugijos pirmsėdis, Konstantinas Glazunov, Konservatorijos Direktorius.

Tarybos Nariai: St. Gabelis, E. Cvangieris (Zwanziger), N. Ireckapa, V. Raab, Ivanov Smolensky, N. Solovjev, N. Sokolov, O. Paleček, L. Sakchetti, P. Gubickij, Voječek.

Konservatorijos inspektorius, St. Gabel.

Ateinančių žiemos sezonu, „Aušros“ kuopa rengia tankesnę prelekcijas, negu buvo pereitu sezonu. Ateinančiame sezono prelekcijos bus rengiamos kasnedėdienis. Taipgi bus iliustruotos stereotipais paveikslais. Ant nekirčių temų bus kelias prelekcijas. Prelekcijas nuspręsta laikyti vienoje vietoje, ant Bridgeporto ir, jaigu komisija matys reikalą, tas pačias prelekcijas pasirūpins atkurti kitose miesto dalyse. Bus prašoma daugelio Europos žmonių, kad prisijustų „Aušros“ prelekcijoms savo referatus. Prelekcijų rengimo komisijoje yra sekančios ypatos: pp. L. Šernas, K. Jurgelionis, K. Šliupas, V. Mišeika ir J. Ilgaudas.

P. M. Petrauskas baigia rašyti naujai lietuviškai operai libretto, „Eglė, žalčių karalienė“, pagal Fromo Gužučio tuo vardu veikalo.

31 liepos d. „Birutės“ draugija išvažiuoja į žaliūmus, į Willow Spring, Ill. ir maloniai užkvičia lietuvių dalyvautų toje didelėje gegužinėje. Neprigulintiems „Birutės“ draugiją svečiams jėjimas: vyrams \$1.00, moterims 50c. Be invairių pasilinksminimų bus surengti atsakanti pietūs.

Platesnius paaiškinimus kiekvienas gali gauti pas „birutininčius“.

17 liepos d., ant Town of Lake, suirus Žalgirio apvaikšiojimui, Lietuvių Jaunimo Ratišius turėjo savo vakarą A. J. Beržinskio svetainėje. Vakare dalyvavo apie 150 ypatų. Susirinkimą atidarė F. Beržinskaitė su hymnu ant piano. Paskui L. J. R. padainavo keles daineles. Kalbėjo Keistutis Šliupas nupiešdamas lietuvių katalikų barbiškąjį pasielgimą apvaikšiojime. Antras kalbėjo Dr. Žimontas ramindamas, kad jau-

nuomenė nenusimintų dėl netikslio katalikų pasielgimo, o imtų apšviatos darbo ir jungtų savo spēkas. J. Jankauskas kalbėjo apie Žalgirio apvaikšiojimo reikšmę. F. Beržinskaitė, M. Dundulickė ir K. Strumskis skambino ant piano. Pagalios kalbėjo P. Varkala apie scenos ir apskritai dailės vertybę kultūros darbe.

Vakaras užsibaigė dainomis ir žaislėmis. Visi išsiskirstė užganėdinti.

Šis penas kudišką nenuodys. Neduok: mėsos, duonos bulvių, vaisių, saldumynų, kavos, arbatos, alaus ir t.t. Ir tavo vaikas bus sveikas.

nuomenė nenusimintų dėl netikslio katalikų pasielgimo, o imtų apšviatos darbo ir jungtų savo spēkas. J. Jankauskas kalbėjo apie Žalgirio apvaikšiojimo reikšmę. F. Beržinskaitė, M. Dundulickė ir K. Strumskis skambino ant piano. Pagalios kalbėjo P. Varkala apie scenos ir apskritai dailės vertybę kultūros darbe.

Vakaras užsibaigė dainomis ir žaislėmis. Visi išsiskirstė užganėdinti.

S. M.

CHICAGOS LIETUVIŠKOJI MUZIKOS KONSERVATORIJA, 3246 S. HALSTED ST.

Direktorius Mikas Petrauskas, Liuso Meno Dailininkas.

Asmuo, besilavinamas, nepivalo vadovauties vien jausmu ir noru, kas tankiausiai galima pastebėti pas muzikus. Išsilavinimui reikalingas ir gilus protiškas apsarstymas.

Tas yra geras lavinimas, kuris žmogų lavina vispusiškai.

Lietuviškosios Muzikos Konservatorijos tikslas: suteikti mokiniams pilną muzikaliąjį išsilavinimą. Konservatorija rengs neti k virtuozus dailininkus, bet ir pedagogus-mokytojus.

Konservatorijos programos:

a) Speciališkieji dalykai: dainavimas, smuiko, piano teorija (harmonija, kontrapunktas, fuga ir formos).

b) Priverstiniai: elementariškieji teorija, solfeggio, harmonija, enciklopedija, muzikos istorija ir tt.

c) Speciališkų dalykų kursai skirstomi šiokiu būdu: instrumentalinės klasės, kaip tai: smuiko, piano, klarneto, korneto ir kitų instrumentų, ir tris skyrius: i) žemutinį, vidurinį ir augštutinį. Dainavimo klasė turi d skyrių: vidurinį ir augštutinį.

d) Kiekvienas skyrius bile klatsėj rokuojamas bus dvejametiniu. (Gali buti ir išimimai: mokslo laikas galės buti pailgintas ar sutrumpintas, pagal mokinio paspėjimą).

e) Priverstinų dalykų kursas užsibaigs i) keturius metus.

Pastaba: Mokiny, pasiskyrę kokį vieną iš paminėtų dalykų, kaip specialiąjį, priverstinuosius galės lankyti per keturius metus be atskiro užmokesčio. Priverstinuosius be atskiro užmokesčio lankys tik tie, kurie bus užsimokėję už semestrą iš kalno.

f) Mokslas dalinsis i) du semestru. Pirmas semestras — nuo 8 rugpjūčio iki 24 gruodžio ir antras — nuo 2 sausio iki 20 gegužės.

g) Mokestis: žemesniojo kurso mokinimas — 15 dol. už semestrą, viduriniojo ir augštesniojo kursų mokinimas — 20 dol.; tame skaičiuje ir priverstinieji dalykai.

Pastaba: Kas ir nelankytų priverstinų dalykų, visvien turės mokėti tą pačią paskirtą mokeskį.

Įneštą mokeskį negrąžinama.

h) Žemutiniame kurse lekcija tęsiasi i) 30 minučių; viduriniame ir augštesniame kursuose — nemažiau kaip 45 minutes. Lekcijos būna iš specialiąjį dalykų: kartą i savaitę, o i priverstinųjų — kas antra savaitė grupoje.

Pastaba: Instrumentalinėna klasėna priimami ir tokie, kurie nei gaidų nepažįsta; bet dainininkai įstodami gaidas privalo pažinti.

i) Konservatorijoje lekcijos eis kas dieną nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakare, išskyrus nedėdienius ir didžiausias metines šventes.

k) Konservatorijos tikslas bus

dar rengt nors po vieną koncertusio katalikų pasielgimo, o imtų apšviatos darbo ir jungtų savo spēkas. J. Jankauskas kalbėjo apie Žalgirio apvaikšiojimo reikšmę. F. Beržinskaitė, M. Dundulickė ir K. Strumskis skambino ant piano. Pagalios kalbėjo P. Varkala apie scenos ir apskritai dailės vertybę kultūros darbe.

Mokiny, pabaigęs abu semestru, turės laikyti klasinius egzaminus. Egzaminų laikas nuo 21 iki 25 gegužės. Galutinai baigiantiems konservatorijos mokslus, neskaitant klasės egzaminų, bus dar ir vieši egzaminai.

l) Po galutinio egzaminio išlaikymui, t. y. užbaigus lietuviškos konservatorijos mokslą, bus duodami paliudyjimai ir diplomai.

Paliudyjimus gaus tie, kurie užbaigę vieną iš specialiąjį dalykų, bus lankę priverstinuosius dalykus paskirtą laiką ir išlaikę egzaminus pagal konservatorijos programą.

Diplomus gaus tie, kurie užbaigs vieną iš specialiąjį dalykų, užbaigę priverstinuosius draug su pedagogiškoju kursu. Taipgi turi but pabaigę nors 4 klases (jaigu Europoje) moksliškų dalykų, jaigu Amerikoje — tai public school ir nors du mokslo metų lankę High school arba kitokias tam lygias mokyklas.

Pirmieji mokymai: Muzikos mokytojas Liuso Meno Dailininkas.

Pastaba: Mokiny, pasiskyrę kokį vieną iš paminėtų dalykų, kaip specialiąjį, priverstinuosius galės lankyti per keturius metus be atskiro užmokesčio. Priverstinuosius be atskiro užmokesčio lankys tik tie, kurie bus užsimokėję už semestrą iš kalno.

Pastaba: Mokiny, pasiskyrę kokį vieną iš paminėtų dalykų, kaip specialiąjį, priverstinuosius galės lankyti per keturius metus be atskiro užmokesčio. Priverstinuosius be atskiro užmokesčio lankys tik tie, kurie bus užsimokėję už semestrą iš kalno.

m) Užsirašinėjimai būna kas nedėdieniais, nuo 12 val. dieną iki 3 val. po pietų.

Direktorius Mikas Petrauskas.

GRANT WORKS, ILL.

Lietuvių žiniai.

Nuo Liepos 1 d. 1910 čia pačta įvedė išnešiojimą visų pačto siuntinių i namis, ir dabar visus siuntinius reikia adresuoti ne Grant Works, bet Cicero, Ill. Grant Works pačta yra panaikinta.

NAUJI RAŠTAI.

Liudo Giros 1 veiksmo fragmentas. Perspaudinta iš „Vilties“. 20 pusl. M. Kuktos spaustuvė, Vilniuje, 1910.

Yra tai dramatiškas veikėlis, gan neblogai aprašęs netikėtą kryžiečių apsilankymą i lietuvių pyli, kurioje keliama puota. Parašytas cilėmis. Eilės ne labai tevykusios.

Exproptjacija. Drama 2-se veiksmuose 5-se paveikluose. Parašė A. J. Brazaitis. Spauda ir išleido J. A. Pupausky & Co. Vilnius.

„Byrutės“ garsai, parinktos dainelės vartojimui Lietuvos jaunuomenei. Išleido „Byrutės“ Dr. ja. Tilžėje 1910 m., kaina 50 pf. 48 pusl.

Birziečių dainos, arba Vėverselio dainų trečioji laida; 25-is tūkstantis. Išleido A. Maciejausko knygynas, Ryga, 1910 m.

Allgemeine Litauische Rundschau. No. 6. „Byrutė“ No. 7.

JUOKELIAI.

NE JUOKAI, BET TIKRAS ATSIITIKIMAS.

Aną metą i Kupiškį (Vilkių mėsos pav.) turėjo atsilankyti vyskupas. Didžiausi žmonių bu-

STAI KUR LIETUVIŲ MOTERIS PIRMUTINĖS.

Chicago Sveikatos Departamentas apskelbė skaitlines, kurios parodo, kiek mirė mažų vaikų per reimos vasaros laikų pagal pavienes tautas. Ir čia lietuviai užima pirmutinę vietą!

Iš 100.000 atskiros tautos žmonių mirė.

Lietuvių vaikų 631
Lenkų vaikų 504
Italų vaikų 250
Cekų vaikų 133
Holandų vaikų 82
Airių vaikų 64
Vokiečių vaikų 51

Dėlko-gi lietuvių kūdikiai daugiausia miršta? Yra, žinoma, daug priežasčių, bet svarbiausi — tai mūsų moterų tamsumas, nerūpestingumas, nešvarumas, nedabojimas i kūdikio sveikatą arba nemokėjimas daboti. Ne vienur jų galima matyti, kaip mažam kūdikiui lietuvių moteris duoda ne tik mėsą ir dešras valgyti, bet dargi alų ir degtinę gerti. Situogė užmuša kūdikį.

Mūsų apšviestėsių moterų pareiga yra rūpintis, kad tokie apsirėikimai išnyktų. Si pirmutinę juodoji linija mums daro gėdą ir kol ji tebejuduos mūsų moteris ne apie ką kitą tik apie jos sutrumpinimą privalo manyti.

riai rinkosi už miestelio vyskupą sutiktų. Daugybė kuningų važiuo karietose pasitikimo vieton. Kada vyskupas atvažiuo, Kupiškio klebonas paėmė jį savo karieton, o vyskupo karietose pasiliko tik vienas kuningas ir vyskupo šuva, kurį jis buvo atsivežęs. Karietos ir buriai žmonių su procesija traukė bažnyčios linkui vyskupą lydėdami; visi trokšdami vyskupą pamatyti, žmonės grūdosi vis artyn ir artyn karietų.

Viena apysenė moteriškė, kuri savo gyvenime niekada nebuvo vyskupo mačiusi, dasigavusi artyn karietų klausia publikos: — Meldžiamieji, o kuri tai vyskupo karieta?

Publika parodė jai vyskupo karietą, kurioje sėdėjo tik vienas kuningas ir vyskupo šuva.

Ta žmonelė dirstelėjusi i karietą sušuko su nusistebėjimu.

— O tu Dievuliukai mano, Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

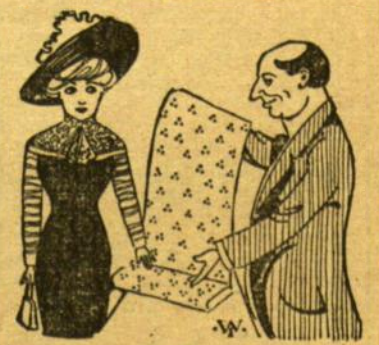
Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

JAI NETINKA.

Pardavėjas. — Ponia, štai yra dalykas, kuris dabar labai vartojamas.

Pirkėja. — Bet aš noriu ką nors visai naujo.

— Meldžiamieji, o kuri tai vyskupo karieta?

Publika parodė jai vyskupo karietą, kurioje sėdėjo tik vienas kuningas ir vyskupo šuva.

Ta žmonelė dirstelėjusi i karietą sušuko su nusistebėjimu.

— O tu Dievuliukai mano, Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip šuva!!

Dievuliukai! Kuningas tai kaip kuningas, bet vyskupas, tai kaip

Mokykla šokių!

Prof. Julius S. užtikrina, kad šios mokyklos tikslas yra ne tik mokytis šokti, bet ir išmokti taisyklų, kurios turi būti laikomos, kad būtų galima daryti šokių konkursus. Mokykla yra atvira visiems, kurie nori mokytis šokti. Mokykla yra atvira visiems, kurie nori mokytis šokti. Mokykla yra atvira visiems, kurie nori mokytis šokti.

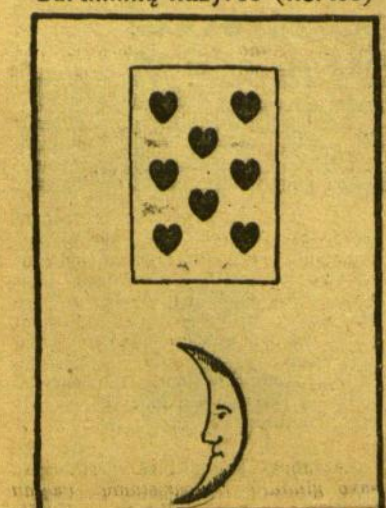
Dr. F. Hartmanas yra geras daktaras. Gydo vyrų ir moterų ligas. Vaistus siunčia per ekspresą. Ištyrinėja ligas ir patarimus duoda per laiškus. Sergantys gali rašyti jam laiškus šiuo adresu:

Dr. F. Hartmanas, 218 E. 14th St., New York, N. Y.

TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ DR. STĖS

Centras valdybos nariai: Pirmininkas: Jonas V. Liutkauskas, 120 Grand St., Brooklyn, N. Y. Vice-Pirmininkas: Pr. Butkus, 3252 So. Halsted St., Chicago, Ill. Raštininkas: Jonas Dagis, 3252 So. Halsted St., Chicago, Ill. Izdininkas: A. J. Povilaitis, 804 Bank St., Waterbury, Conn. Knygnešys: J. Simanavičius, 331 Barnes St., Plymouth, Pa. Literatūrinis Komitetas: J. Gabrys, 11, rue Sommerard, Paris, France. V. Jokubynas, 318 W. Broadway, So. Boston, Mass. J. Laukis, 501 Brick St., Valparaiso, Ind.

Burtininkų Kazyros (Kortos)

Visi žinote, kad burtininkai (Amerikoje vadinami Fortune Tellers) spėja žmogui laimę ar ateiť su pagalba. Kazyrų (Kortų). Ar toki burtininkų spėjimai iš tikrųjų turi kokią vertę, mes apie tai nekalbėsime, tik pasakysime, kad yra tiksliai žinoma, kurie pasakiusios burtininkų laimėjimai savo ateiťis ar laimėjimai ir moka jiems už tai po kelis ir po kelių dolerių. Garbūsiausia ant visot burtininkų buvo tai pona LENORMAND Paryžiuje, Prancūzijoje, kuri su pagalba savo Kazyrų visiemis spėdavo ateiť. Pas ją vaikščiojo kelti Kazyras viso svieto didžiuliai kunigaikščiai ir karaliai ir kiekvienam ji ateiť spėdavo.

Po myriuli virš minoties burtininkų jos Kazyros pateko į svietą ir šiądien jom naudojami garbūsia svieto burtininkai, ir kiekvienas, kas jas turi, gali su joms spėti ateiťi taip gerai kaip ir burtininkai. Šios Kazyros su pilnu išaiškinimu Lietuvių ir lenkiškoje kalbose, kaip jas vartoti ir kaip ateiťi spėti yra dabar gaunamos mūsų store. Kaina 50c. Šios Kazyros yra geriausia boykyka liuosame laike ir su jom, ne tik save, bet ir visus kitus geriausiai nubovysi šeimyniniuose ir draugiskiuose susirinkimuose.

Služdami pinigų ant kazyrų adresuokite:

The Bridgeport Clothing Co. 3246 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

"DAGIS"

Kritikos, Satyros ir Juokų Mėnesinis Laikraštis.

DAGIS gražio formos knygos, ant geros popieriaus ir su viršeliu, ant 20 puslapių kas mėnuo duoda skaitymą.

DAGIS kas mėnuo talpina po kelis originalinius, lietuvių pieštus paveikslėlius.

DAGIS bado visus be skirtumo, kas tik nusikaltė prieš visuomenę, todėl "Dagis" turi rasti kiekvieno lietuviu name, tai yra geriausia gydytoja nuo visokių ligų. Juk visiems yra reikalingas linksmumas ir juokai, o "Dagis" nesigali straipsnių su įvairiais pasišaipymais ir juokais.

DAGIO kaina labai žema, tiksliai 10 centų num., arba \$1.00 metais.

Služdant prenumeratori, adresuokite:

"DAGIS" PUBL. CO. 812 - 33rd Street, Chicago, Ill.

Kas Kam Patinka?

Jeigu norite pirkti namą ar lotą, ateiťite pas mus.

ANT PARDAVIMO BIZNIMO NAMAI.

33) 3214 So. Halsted St. 2 lubų mūras, 25x135 pėdų 7 kambarių gyvenimasis, storas su basementu ir upakalij 2 lubų dirbtuvė. Nauji namai. Kaina \$6,000.00. Daili iškalinė, likusius išmokestimi. 216) 3 lubų mūras, storas ir 5 gyvenimasis, ant Wallace st. \$9,000.00. 30) 3 lubų mūras, storas ir 6 gyvenimasis, ant Halsted st. \$9,000.00. 121) 2 lubų mūras, storas ir 3 gyvenimasis, ant Wallace st. \$7,000.00. 114) 2 lubų mūras, storas ir 2 gyvenimasis, ant Wallace st. \$7,000.00. 170) 1 lubų mūras, storas ir 1 gyvenimasis, ant Wallace st. \$2,500.00. Panašiomis prekėmis turime daug kitų biznio namų.

ANT PARDAVIMO GYVENIMUI NAMAI.

54) 3221 Illinois Court, 6 kambariai, mūrinis. Kaina \$15,000.00. \$500.00 iškalinė, likusius išmokestimi. 29) 2 lubų namas, 3 gyvenimasis, \$500.00 iškalinė. Kaina \$15,000.00. 30) 4 kambarių namelis, \$300.00 iškalinė. \$1,000.00. 87) 2 gyvenimasis, medinis namas, lotas 25x125, \$500.00 iškalinė. \$1,600.00. 193) 2 lubų namas, 2 gyvenimasis, lotas 25x125, Randa \$200.00. \$1,800.00. 121) 8 kambarių mūrinis namas, lotas 24x125, ant Wallace st. \$1,600.00. 90) 2 lubų mūras, 2 gyvenimasis po 6 kambarių, lotas 25x135. \$2,500.00. 178) 2 namai, 6 kambarių mūrinis ir 4 kambarių medinis, lotas 25x147. Kaina \$2,400.00. 156) 2 namai 4 ir 5 kambarių, kampinis lotas 31x147 pėdų. \$2,000.00. 197) 5 kambarių mūrinis namas, Pulkiai išstatytas, lotas 25x125. Kaina \$2,000.00. 104) 2 lubų pulkio mūrinis namas, lotas 25x125. \$3,500.00. 124) 2 lubų mūrinis namas, 4 gyvenimasis, lotas 25x125. \$3,500.00. 183) Pulkio mūrinis namas, lotas 24x125. Kaina \$3,200.00. 217) 2 lubų mūrinis, 2 gyvenimasis po 6 kambarių. Iškalinė \$500.00. \$3,000.00. 4) 2 lubų mūrinis, 4 gyvenimasis, lotas 31x147. Kampinis. \$3,750.00. 69) 3 lubų mūras, 3 gyv. po 6 kamb. lotas 27x127. Kaina \$3,500.00. 179) 3 lubų mūras, 4 gyv. 2 po 6 ir 2 po 4 kambarius. Kaina \$5,500.00. 187) 3 lubų mūras, 3 gyv. po 6 kambarius, lotas 25x125. \$4,700.00. 115) 3 lubų mūras, 3 gyv. po 6 kambarius, lotas 25x125. \$6,000.00. 118) 3 lubų mūras, 3 gyv. po 6 kambarius, lotas 25x125. \$6,000.00. 157) 2 lubų mūras, 8 gyvenimasis, lotas 50x147. Kaina \$7,500.00. 102) 3 lubų mūrinis, 4 gyvenimasis po 4 kambarius, lotas 25x125. \$7,000.00. 191) 2 lubų mūrinis, 4 gyvenimasis, lotas 25x125. Kaina \$9,500.00. 12) 4 lubų mūrinis, 4 gyvenimasis po 6 kamb., lotas 25x125. Kaina \$8,000.00. 97) 3 lubų mūras, 6 gyvenimasis, po 6 ir 3 po 5 kambarius lotas 25x125. Kaina \$9,000.00. 132) 3 lubų mūras, 3 gyvenimasis po 6 kambarius, lotas 25x125. \$9,500.00. 103) 2 namai mūriniai, 3 lubų po 3 gyv., 6 kamb., lotas 50x125 \$10,000.00. 203) 3 lubų mūras, 3 gyvenimasis, lotas 132x127. Kaina \$11,000.00. 119) 3 lubų mūras, 6 gyvenimasis, lotas 27x125. Kaina \$11,000.00. 91) 2 lubų mūras, 8 kambariai, lotas 96x125. Kaina \$17,000.00. Tai ne visos, bet iš to dar matyti, kad mes galime parpinti toki namų, kokių kas reikalauja. Norėdami platesnį žinių, kreipkitės ypatingai į mūsų ofisą.

A. Olszewski

3252 S. Halsted St.

Kur gauti "Lietuvą."

Galima gauti kiekvieną savaitę "Lietuvą" už 5c. pas šiuos agentus:

Brooklyn, N. Y.

E. Fromes, 73 Grand Street.

Ant Jankauskas, 65 Hudson Ave.

T. Jermala, 215 Berry Street

S. Milewski, 124 Grand St.

S. Simanavičius, 253 Wythe Ave.

BALTIMORE, MD.

John Louis, 657 W. Baltimore St.

J. Zebrauskas, 112 N. Green St.

BROCKTON, MASS.

J. Poelus, 175 Ames St.

Chicago, Ill.

P. M. Kaitis, 1807 N. Ashland Av.

M. J. Tananevičius, 670 W. 18th St.

ELIZABETH, N. J.

D. Boekas, 212 First St.

JERSEY CITY, N. J.

Ant Reikaitis, 234 Wayne St.

Lawrence, Mass.

A. Ramanauskas, 101 Oak Street

Montello, Mass.

B. P. Miskinis, 35 Arthur St.

New Haven, Conn.

J. J. Vaitkevicius, 227 Chapel St.

Philadelphia, Pa.

M. A. Ignatius, 1028 So. 2nd Street

Portland, Oreg.

John Brownab, Brownan News Co.

Seattle, Wash.

Foreign and Domestic

Periodical & Newspaper Agency

Worcester, Mass.

M. Paltanavičius, 15 Milbury Street

J. Kalakauskas, 66 Milbury St.

Chicago, Ill.

J. I. Bagdasarian, 2334 S. Oakley Ave.

And. Jurevicius, 3337 Auburn Av.

Vinc. Linka, 1513 String St.

Brooklyn, N. Y.

J. Ambrozėjus, 120 Grand St.

A. Lesnaukas, 238 South Let St.

Jos Matulis, 262 Metropolitan Av.

Baltimore, Md.

L. Gawlis, 1834 N. Castle Street

Vincas Zelvis, 603 So. Paca st

Chicago, Ill.

J. I. Bagdasarian, 2334 S. Oakley Ave.

And. Jurevicius, 3337 Auburn Av.

Vinc. Linka, 1513 String St.

"Lietuvos" Agentai

Pas šiuos agentus galima užsisakyti "Lietuvą" metams ar pusei metų ir užsimokėti.

Jonas Janušas Keltinantis Agentas po Iliinois valstiją.

Brooklyn, N. Y.

J. Ambrozėjus, 120 Grand St.

A. Lesnaukas, 238 South Let St.

Jos Matulis, 262 Metropolitan Av.

Baltimore, Md.

L. Gawlis, 1834 N. Castle Street

Vincas Zelvis, 603 So. Paca st

Chicago, Ill.

J. I. Bagdasarian, 2334 S. Oakley Ave.

And. Jurevicius, 3337 Auburn Av.

Vinc. Linka, 1513 String St.

Geo. Pupauskas, 1112 S. Leavitt St.

K. Steponis, 849 - 34th St.

Jonas Vlasockis, 8139 Vincennes Rd.

Cleveland, Ohio.

F. Szukys, 1408 E. 25th St.

CAMBRIDGE, MASS.

Pet. Bartkevičius, 877 Cambridge St.

GRAND RAPIDS, MICH.

Juoz. Štikas, 42 W. Leonard St.

GRANT WORKS, ILL.

Jonas Liškonis, Box 195.

HARTFORD, CONN.

Kar. Lesevičius, 40 Mulberry st.

Herrin, Illinois.

J. T. Adomaitis, Box 708.

HAZLETON, PA.

Ant. Shukis, 103 N. Wyoming St.

INDIANA HARBOR, IND.

B. Yasulis, 3604 Deador St.

MINERSVILLE, PA.

J. Ramanauskas, Box 538.

New Britain, Conn.

M. J. Ceponas, 21 Pleasant Street.

Newark, N. J.

V. Ambrazevičius, 178 Ferry Street.

Pittsburg, Pa.

Jonas A. Ignatius, 46 So. 22nd Street.

J. G. Millauskas, 1811 Wharton St.

NORWOOD, MASS.

B. A. Tumavičius, 28 Austin St.

Paterson, N. J.

A. Vaitkevičius, 70 Lafayette St.

Pittston, Pa.

Ad. Bendinskas, 42 Chesnut St.

J. Kazakevičius, 103 N. 1st St.

Plymouth, Pa.

S. Peteliunas, 345 E. River St.

ROCKFORD, ILL.

Adomas Kazakevičius, 310 E. State st.

SO. CHICAGO, ILL.

Pet. Ostrovskis, 8701 Commercial Av.

So. Boston, Mass.

N. Gendrolis, 224 Athens Street

J. G. Gegulis, 28 W. Broadway.

Springfield, Ill.

G. Tachilauskas, 1217 W. Jefferson St.

Scranton, Pa.

Geo. Baltrunas, 2018 Luzerne St.

Juoz. Petrikys, 1514 Ross Ave.

Shenandoah, Pa.

T. Kryžanavičius, 38 E. Centre St.

Union City, Conn.

D. F. Elmaitis, 65 Brennaa st.

Waterbury, Conn.

J. Zemauskas, 39 W. Porter St.

Jurgis Zemaitis, 824 Bank st.

Worcester, Mass.

Ant. Bernotas, 45 Ward St.

NAUDOSIŠ ES VISI.

Popiera gramotoms rašyti, keliolikos gatunų, su visokiomis dainelėmis ir pasveikinimais tik 25c.

Tužinas trejoniškas, dėžutė už 25c.

Mašynėlė gramotoms rašyti ir tt. Pasakos užrašytos tokiu būdu, kokioje būvo girėtos. Pateiktos - pagal tarmę panevėžiečių. Iliustruota - pagal tarmę šiaurės lietuvių. Prusų Lietuvių - pagal prūsų Lietuvių. Daugiau žiūrėti į tt. Chicago, Ill. 70c. Popieriaus dėžutė už 25c. Katalogas dykal. Adresuokite taip:

Jos. Russell, 106 Nolden St., N. Adams, Mass.

AR TURITE?

Ar turite Insurance Policy

kuri mokėtų jums laike ligos arba sužeidimo nuo \$20.00 iki \$40.00 mėnesį, o atsitiktinė mirties ir sužeidimo arba kuri nors sanarij kuno praradimo nuo \$500.00 iki \$1000.00.

Tokią Insurance Policy gerios kompanijos galite nusipirkti pas mus, mokėdami nuo \$1.00 ir daugiau mėnesį.

Chicago lietuvių užkvičiame apsilankyti pas mus, kad galėtume paaiškinti visas išlygas.

J. J. Hertmanowicz, Agentas

A. OLSZEWSKIO BANKOJ

3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

KLaida. Apykasa parasyta Laidyvy Peldos. Kas šios raštinkės vežėjusis sk. ltes, tas žino jų vertę ir nesigalės šią knygelę perskaityti. Ji parasyta iš lietuvių gyvenimo, Vilnius, 1910. Pust. 520 \$1.00.

"LIETUVIŲ TAUTA". I. Mokslo Draugijos raštai. Knyga 1, d. 1. Vilnius, 1909. Pust. 96. Kaina 45c.

MESŲ GERASIS. Dviejų veiksmų komedija. Parašė Zemaitis. Vilnius, 1909. Pust. 26 \$1.00.

NASLAITE. Drama keturių veiksmų. Parašė M. Valiūnas. Boston, Mass. 1909. pust. 22. Kaina \$1.00.

NUO ANDROS PASISLĖPTIS. Parašė Zemaitis. Vilnius, 1909. Pust. 16. Kaina \$1.00.

RASYBOS LAVINIMOSI DARBAI. Pradėdamosios mokykloms. Sutaisė mokytojas S. Vaznelis su pagalba J. J. Šiauliai. 1909. Pust. 112. Kaina \$1.00.

I. Gražys paveikslėliai, bet dar gražesni aprašymai. Vilnius, 1910. Kaina \$1.00.

II. Kas atsitiko klaukių namuose. Vilnius, 1910. \$1.00.

III. Kiek daktarų įvairių - tiek eliafių idomų! Vilnius, 1910 m. Kaina \$1.00.

IV. Nesigalėsi vaikeli, perskaityti šią knygelę! Vilnius, 1910. \$1.00.

V. Sveiki gyvi! Vilnius, 1910 m. Kaina \$1.00.

VI. Dėdės Tomo Trobelis. Vilnius, 1910 m. \$1.00.

VII. Kiek čia įvairių žvėrių ir naminių gyvulių! Vilnius, 1910 m. Kaina \$1.00.

Nauji Muzikuliniai Veikalai.

Lietuviška muzika. CESLOVO SOS-NAUSKIO.

V. Salsuva. UŽMUGO ŽEMĖ. Su statyba vienam balsui, fortepianui pritarant. Žodžiai Mažionio. Peterburge, 1909 m. \$50c.

VI. Salsuva. TAI PATI DAUG UŽMUGO ŽEMĖ. Muzikinis balsams ir capella. Peterburge, 1909 m. \$50c.

VII. Salsuva. SKUBINK PRIE KRYŽIAUS. Vienam balsui, fortepianui arba vargonams ir smuikui pritarant. Žodžiai kun. M. Gustailio. Peterburge, 1909 m. \$50c.

No. 799 Vytauto koncertinis maršas, muzika pjanui. Atmėnilis D. L. K. Vytauto pergalejusio kryžius ties žalgiriu 1410 m. Sutaiss P. Stankevičia. Spausta Leipceje 1910 m. 3 puslapiai muzikos. Kaina 60c.

No. 799 Vytauto koncertinis maršas, muzika pjanui. Atmėnilis D. L. K. Vytauto pergalejusio kryžius ties žalgiriu 1410 m. Sutaiss P. Stankevičia. Spausta Leipceje 1910 m. 3 puslapiai muzikos. Kaina 60c.

No. 799 Vytauto koncertinis maršas, muzika pjanui. Atmėnilis D. L. K. Vytauto pergalejusio kryžius ties žalgiriu 1410 m. Sutaiss P. Stankevičia. Spausta Leipceje 1910 m. 3 puslapiai muzikos. Kaina 60c.

